

Návrh programového prohlášení vlády České republiky

listopad 2025

Obsah

Preambule a zásadní priority vlády	3
Finance a hospodaření státu	5
Vnitřní bezpečnost a veřejná správa	7
Obranná politika a Armáda České republiky	9
Zahraniční politika	11
Právo a spravedlnost	13
Hospodářství, průmysl a energetika	14
Doprava	16
Vzdělávání	18
Sociální politika a zaměstnanost	20
Zdravotnictví	22
Zemědělství	25
Životní prostředí	27
Kultura	29
Bydlení a regionální rozvoj	31
Sport, prevence a zdraví	33
Věda, výzkum a inovace	36
Digitalizace	37

1. PREAMBULE A ZÁSADNÍ PRIORITY VLÁDY

Česká republika stojí na prahu období, kdy je nutné obnovit důvěru občanů ve stát, jeho instituce i schopnost zajistit spravedlivé, bezpečné a prosperující prostředí pro všechny.

Vláda České republiky přebírá odpovědnost s vědomím, že mnozí lidé čelí nejistotě, rostoucím životním nákladům, obavám o dostupnost bydlení, zdravotní péče a veřejných služeb. Úkolem vlády je vrátit občanům jistotu, že stát pracuje v jejich prospěch a že hospodaří s prostředky odpovědně, transparentně a spravedlivě.

Vláda chce, aby Česká republika byla zemí, kde se vyplatí poctivě pracovat, kde mladí lidé mohou plánovat budoucnost, zakládat rodiny a mít dostupné bydlení, kde senioři žijí důstojně a kde každý občan má přístup ke kvalitním veřejným službám.

Zároveň je ambicí vlády, aby země byla moderní, konkurenceschopná, technologicky vyspělá a současně sociálně soudržná.

Vláda bude prosazovat stabilitu veřejných financí, hospodářský růst založený na inovacích a investicích, efektivní stát, který šetří na sobě – ne na lidech.

Vláda považuje za nezbytné vrátit státu schopnost poskytovat občanům jistotu, ochranu a spravedlivé podmínky. Bude proto klást důraz na bezpečnost, spravedlnost, dostupnost služeb, podporu rodin a sociální solidaritu.

Základem vládního úsilí je slušnost, odpovědnost, spolupráce a respekt mezi lidmi.

Hlavní strategické směry vlády

- 1. Levnější energie a energetická bezpečnost:** Vláda zajistí přijatelné ceny energií pro domácnosti i podniky. Odmítne emisní povolenky, tzv. ETS2, sníží poplatky za distribuci a přenos, podpoří rozvoj jaderné energetiky a domácích zdrojů, posílí soběstačnost a energetickou bezpečnost státu. Současně podpoří moderní technologie a úspory.
- 2. Zdravá země a dostupné zdravotnictví:** Prioritou vlády je kvalitní, bezplatné a dostupné zdravotnictví pro všechny občany. Cílem je zkrátit čekací lhůty na vyšetření a zákroky, zajistit dostupnost léků, posílit prevenci nádorových a kardiovaskulárních onemocnění a věnovat zvláštní pozornost duševnímu zdraví. Vláda podpoří modernizaci nemocnic, digitalizaci zdravotnictví a posílení personální stability ve zdravotnických profesích.
- 3. Bydlení jako veřejný zájem:** Vláda učiní z dostupného bydlení jednu z hlavních priorit. Prosadí zrychlení a zjednodušení stavebního řízení, podpoří výstavbu nájemních a družstevních bytů, zajistí státní podporu financování bydlení pro mladé rodiny a klíčové profese. Zajistí také podporu výstavby studentských kolejí a bytů pro seniory.
- 4. Spravedlivé důchody a funkční sociální systém:** Vláda zajistí finančně udržitelný a spravedlivý důchodový systém, založený na zásluhovosti a solidaritě vůči těm, kteří celý život pracovali a přispívali do systému. Důchodový věk bude zastropován na 65 letech.

Vláda obnoví spravedlivý systém valorizací důchodů tak, aby důchodci neztráceli kupní sílu a měli zajištěnu jistotu důstojného života i v době inflace. Tím vláda napraví změny zavedené předchozí vládou, které valorizace omezily a snížily.

Dále vláda posílí dostupnost sociálních služeb, důstojnou péčí o seniory a osoby se zdravotním postižením a zlepší koordinaci mezi zdravotní a sociální oblastí, aby péče o potřebné byla komplexní a předvídatelná. Zároveň provede revizi systému sociálních dávek a jeho kontroly tak, aby se zabránilo zneužívání podpory a současně se zvýšila motivace k práci a aktivnímu zapojení do společnosti.

- 5. Bezpečná země a ochrana občanů:** Vláda posílí obranyschopnost státu, podporu policie, hasičů, vojáků i záchranných složek. Prosadí přísnou a důslednou politiku nulové tolerance k nelegální migraci a vytvoří jasný systém prevence kriminality. Zajistí, aby policie a soudy chránily poctivé občany a aby se lidé cítili bezpečně doma i na ulici. Součástí této priority je i ochrana hranic, kybernetická bezpečnost a zvýšení odolnosti státu vůči hybridním hrozbám.

Další klíčové oblasti

Vláda se zaměří na podporu hospodářského růstu a investic, rozvoj dopravní infrastruktury, digitalizaci státní správy a snížení administrativní zátěže.

Podpoří inovace, vědu, výzkum, moderní technologie a rozvoj digitální ekonomiky.

Vláda bude chránit přírodu a krajinu jako základní bohatství naší země. Zaměří se na účinná opatření proti suchu, na obnovu lesů a zadržování vody v krajině. Současně posílí ochranu zvířat a zlepší podmínky pro jejich život.

Vláda zajistí kvalitní vzdělávání, vyšší platy učitelů a dostatek míst ve školách. Školství musí být bezplatné, dostupné pro všechny, kvalitní a bezpečné.

Vláda zajistí rozvoj sportu a dostupnost pohybových aktivit pro všechny generace.

V oblasti veřejných financí bude prosazovat stabilitu, transparentnost a odpovědnost.

Vláda bude tato opatření financovat z úspor na provozu státu, z efektivnější správy daní, potírání šedé ekonomiky a podpory dlouhodobého hospodářského růstu.

Závěr

Vláda České republiky bude usilovat o to, aby naše země patřila mezi prosperující, stabilní a bezpečné státy Evropy. Aby byla místem, kde mají lidé jistotu, že jejich práce má smysl, jejich budoucnost je chráněna a kde platí pravidla, důvěra a vzájemná úcta. Cílem vlády je, aby Česká republika byla zemí, kde se dobré žije, pracuje i stárne, kde se lidé cítí doma a kde stát stojí vždy na jejich straně.

2. FINANCE A HOSPODAŘENÍ STÁTU

Zdravé veřejné finance jsou základem silného, stabilního a suverénního státu. Naší prioritou je odpovědné hospodaření s penězi daňových poplatníků, návrat k vyrovnaným rozpočtům a důraz na efektivitu a transparentnost každé koruny vynaložené ze státní pokladny. Chceme stát, který podporuje ekonomický růst, nikoli ho brzdí – stát, který místo zvyšování daní šetří na svém vlastním provozu, motivuje poctivé podnikatele a chrání občany před zbytečnou byrokrací i skrytým zadlužováním budoucích generací. Stát, který nezvyšuje daně, ale rádně vybírá ty stávající. Naší ambicí je vrátit České republice rozpočtovou stabilitu a důvěru v to, že stát hospodaří spravedlivě, předvídatelně a ku prospěchu všech.

Zdravé veřejné finance

Veřejné finance České republiky budeme udržovat blízko vyrovnané bilance, a to bezpečně pod hranicí 3 % deficitu požadované Paktem stability a růstu. Díky masivním investicím do dlouhodobého ekonomického růstu, důslednému naplňování hospodářské strategie a úsporám v provozu státu dosáhneme postupného snižování deficitu veřejných financí. V delším horizontu pak i fakticky vyrovnaného či přebytkového hospodaření státu, podobně jako v letech 2016–2019.

Omezíme šedou ekonomiku a zefektivníme výběr daní

V rámci kontroly vyvádění zisků z ČR se zaměříme na problematiku cen obvyklých. U nadnárodních firem zavedeme povinnost mít předem deklarovanou dokumentaci ke způsobu stanovení ceny obvyklé, čímž omezíme možnost provádět úcelové manipulace.

Od roku 2027 zavedeme EET 2.0 a tím zajistíme předvídatelné a férové prostředí pro podnikatele napříč všemi sektory, při zohlednění drobných živností a příležitostních přívýdělků, na které se systém vztahovat nebude. Řešení bude postaveno na nejmodernějších systémech a nebude vyžadovat povinný tisk účtenky ani neustálé on-line připojení. Podnikatelé budou mít zdarma k dispozici software Finanční správy ČR. Opatření bude svázáno s konkrétními úlevami (například přímá daňová sleva pro evidující OSVČ, zastavení zvyšování odvodů OSVČ, osvobození spropitného, nižší DPH v gastronomii, nižší daň z příjmů právnických osob a podobně).

Zavedeme Digitální daňovou kobru, která s využitím pokročilých analytických nástrojů a umělé inteligence odhalí fiktivní obchody a nezákoně daňové optimalizace.

Rozšíříme kompetence Celní správy ČR, což zásadně zlepší výběr spotřebních daní a regulaci hazardu. Celníkům zvýšíme platy a budeme je pravidelně valorizovat. Zajistíme nástupní plat 50 tisíc korun.

Úspory na provozu a neefektivitách

Provedeme vnitřní audity provozních výdajů ústředních orgánů státní správy. Snížíme provozní výdaje státu a omezíme nadbytečné agendy.

Snížíme daně rodinám, živnostníkům, zaměstnancům, studentům a firmám

Zavazujeme se nezvyšovat žádné daně. Naopak zastavíme zvyšování vyměřovacího základu pro sociální pojistné OSVČ, které tak zůstane na 35 % průměrné mzdy. Snížíme daň z příjmů právnických osob na 19 %, abychom podpořili podnikání, investice, atraktivitu Česka a tvorbu pracovních míst. Rodinám vrátíme školkovné i původní podobu slevy na druhého z manželů a pracujícím studentům vrátíme daňovou slevu. Zavedeme citelnou daňovou slevu za 4. a další dítě. Zaměstnancům zrušíme zastropování jejich volnočasových benefitů. Zavedeme 0% DPH na léky na předpis. Zastavíme automatické valorizace daně z nemovitostí prostřednictvím inflačních koeficientů.

Vyšší limit plátcovství DPH a kratší lhůta pro vrácení DPH z nezaplacených faktur

Otevřeme na úrovni EU jednání o zvýšení limitu pro povinné plátcovství DPH výrazně nad 2 miliony korun.

Zkrátíme lhůtu pro vrácení DPH z nezaplacených faktur ze současných šesti na tři měsíce. Stát nemá právo držet peníze z transakcí, které se nikdy neuskutečnily – podnikatelé nejsou bezúročná pokladna státu.

Transparentní financování neziskových organizací

Zřídíme veřejný registr všech dotací pro neziskové organizace z veřejných rozpočtů, který bude zahrnovat nejen stát, ale i obce, kraje a svazky obcí. Neziskové organizace pobírající veřejné peníze budou mít povinnost transparentně zveřejňovat své konkrétní výdaje.

U organizací, které vyvíjejí politickou činnost a jsou financované ze zahraničí, zavedeme povinnost tuto skutečnost transparentně označovat.

Zamezíme tomu, aby se veřejné peníze využívaly pro politický aktivismus. Neziskové organizace mohou prosazovat své politické názory, ale nikoli z peněz daňových poplatníků.

Pomůžeme gastrosektoru a jeho zaměstnancům

Sjednotíme DPH na stravovací služby a podávání nealkoholických nápojů na sazbě 12 %. Dobrovolné spropitné zaměstnancům v gastronomii osvobodíme za definovaných podmínek od odvodů na sociální a zdravotní pojištění a od daně z příjmů. Dýška zaplacená kartou i v hotovosti se tak stanou čistým, oficiálním příjmem zaměstnanců – což zásadně posílí pozici zaměstnanců v gastronomii před úřady, bankami i dalšími institucemi a zrovнопrávní jejich postavení s ostatními zaměstnanci ve službách.

Jednotné inkasní místo

Zřídíme jednotné inkasní místo, které sloučí výběr daní, sociálního a zdravotního pojištění a tím výrazně sníží administrativní zátěž pro podnikatele a firmy.

Jednodušší daňová přiznání

Dokončíme projekt on-line finančního úřadu, který nabídne jednoduchou a přehlednou daňovou agendu, dostupnou i přes mobilní aplikaci. Zároveň ale v této oblasti budeme dbát na nerozšiřování povinné on-line komunikace mezi státem a občanem.

Státní dluhopisy pro občany

Nabídnete státní dluhopisy i drobným střadatelům, čímž snížíme závislost na velkých investorech a rozložíme rizika. Českým domácnostem umožníme zhodnotit úspory od 1 000 Kč až do 3 000 000 Kč prostřednictvím oblíbených Dluhopisů Republiky.

Česká koruna a právo na hotovost v ústavě

Česká koruna je klíčem k naší ekonomicke suverenitě. Zavazujeme se, že naše vláda nepřijme euro ani nepodnikne žádné kroky směrem k jeho zavedení. Navrhnete parlamentu ukotvit českou korunu v Ústavě ČR – stejně jako právo držet a používat hotovost jako zákonné platidlo.

3. VNITŘNÍ BEZPEČNOST A VEŘEJNÁ SPRÁVA

Bezpečnost občanů a stabilita společnosti patří mezi naše nejvyšší priority. Budeme pracovat na zvýšení pocitu bezpečnosti občanů. Vybudujeme silné, moderní a profesionální bezpečnostní složky, které budou řádně financované, motivované a vybavené tak, aby mohly chránit každodenní život lidí i vnitřní bezpečnost státu. Zachováme práva legálních držitelů zbraní.

Motivující platy a spravedlivé podmínky pro policisty a hasiče

Zastavíme rozevírání platových nůžek mezi vojáky, policisty a hasiči a navýšíme jejich platy na srovnatelnou úroveň, která odpovídá významu a náročnosti jejich služby. Nástupní plat policisty a hasiče bude 50 tisíc korun.

Zavedeme spravedlivý systém proplácení přesčasů a příplatků, sjednotíme přístup k benefitům a umožníme kariérní prostupnost mezi složkami.

Zavedeme příspěvek na bydlení do výše až 6 000 Kč měsíčně podle regionu.

Více policistů v ulicích, méně byrokracie

Vrátíme policii do ulic a posílíme přímý výkon služby.

Zastavíme rušení služeben a obnovíme důvěru občanů v policii jako instituci, která je viditelná, dostupná a připravená pomoci.

Zvýšíme přítomnost policistů v problémových lokalitách — na nádražích, ve veřejné dopravě a v rizikových oblastech měst.

Zpřísníme postupy pro chronické narušitele veřejného pořádku a posílíme pravomoci policie i správních orgánů v této oblasti.

Investujeme do moderních systémů veřejné výstrahy a komunikačních sítí, které umožní rychlejší a účinnější reakci na krizové situace.

Zpřísníme azylou a migrační politiku

Zavedeme politiku nulové tolerance vůči nelegální migraci. Odmítneme migrační pakt Evropské unie a přijmeme nový zákon o migraci a azylu.

Nový zákon o azylu bude jasný a spravedlivý — azyl bude udělován pouze ve výjimečných, přesně definovaných případech. Migrační politika bude reflektovat potřeby trhu práce a bezpečnostní zájmy České republiky.

Nebudeme tolerovat trestnou činnost cizinců. Posílíme pravomoci policie a cizinecké správy, zpřísníme pravidla pro pobyt cizinců a zajistíme rychlé a důsledné vyhoštování pachatelů trestních činů z území České republiky. Stát musí mít plnou kontrolu nad tím, kdo na jeho území pobývá a zda respektuje naše zákony.

Podpora bydlení a náborová centra

Připravíme projekt sítě jednotných náborových a výcvikových center za nezbytné podpory Ministerstva obrany, která umožní efektivní nábor a přípravu nových příslušníků policie, hasičských sborů, armády, celní správy a vězeňské služby. Součástí center budou startovací byty, školy, školky a sportoviště pro rodiny příslušníků zmíněných složek.

Podpora dobrovolných hasičů a městské policie

Podpoříme jednotky dobrovolných hasičů jako klíčový prvek podpory bezpečnosti v regionech. Budeme pracovat na modernizaci jejich vybavení, zdravotní zajištění a důstojné zázemí.

Zanalyzujeme možnost, aby se obecní policie stala složkou IZS.

Moderní technika a infrastruktura pro IZS

Budeme modernizovat výstroj, výzbroj a techniku policie a hasičů.

Zainvestujeme do služeben, výcvikových areálů a zázemí integrovaného záchranného systému.

Zefektivníme systémy varování, vyrozumění a ochrany proti hrozbám.

Digitální policie a boj s kyberkriminalitou

Budeme pracovat na posílení a zefektivnění útvarů pro boj s kybernetickou kriminalitou.

Posílíme kapacity NÚKIB a dalších složek zajišťujících kybernetickou obranu státu. Posílíme ochranu kritické infrastruktury státu.

Ministerstvo vnitra jako garant svobod, nikoli hrozba

Ministerstvo vnitra nebude nástrojem omezování svobody projevu ani „velkým bratrem“.

Zamezíme zneužívání státní represe proti občanům za jejich názory. Nikdo nesmí mít strach projevit svůj postoj.

Transparentní financování neziskových organizací

Zprůhledníme financování neziskových organizací, které čerpají prostředky z veřejných rozpočtů nebo zahraničních zdrojů – všechny finanční toky budou veřejně přístupné.

Efektivní a úsporné ministerstvo

Předložíme novelu zákona o státní službě pro efektivnější fungování státní správy.

Zajistíme užší spolupráci mezi složkami Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany v oblasti náboru, výcviku, logistiky a krizového řízení.

Bezpečnost České republiky chápeme jako jeden celek – s jednotnou strategií, koordinovaným řízením a aktivním zapojením všech složek státní správy a samosprávy.

4. OBRANNÁ POLITIKA A ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Silná a moderní obrana je jedním ze základních předpokladů suverenity a bezpečnosti České republiky. Naší prioritou je vybudovat profesionální, technologicky vyspělou a dobře řízenou armádu, která bude schopna účinně chránit naše území, obyvatele i spojence. Budeme prosazovat odpovědné a transparentní hospodaření s prostředky na obranu, maximálně využijeme kapacity domácího průmyslu a vědy a posílíme prestiž vojenské služby. Cílem je armáda, která má důvěru občanů, jasné poslání a reálné schopnosti zajistit obranu České republiky v každé situaci.

Zásadně zlepšíme strategické plánování a řízení v oblasti obrany. Chceme, aby občané měli jasné informace o tom, jak stát hospodaří a jak zajišťuje jejich bezpečnost. Budeme otevřeně a pravidelně informovat veřejnost o všech krocích v oblasti obrany.

Budeme budovat připravenou, technologicky vyspělou a profesionální Armádu České republiky jako integrální součást bezpečnostního systému státu, a to na principu výstavby celkových sil.

Zajistíme stabilizaci a následnou modernizaci hlavních řídicích a plánovacích procesů s důrazem na obranné plánování, finanční řízení, akvizice, hospodaření s majetkem a na oblast lidských zdrojů. Součástí tohoto procesu bude provedení auditu hospodaření s finančními prostředky a akvizicemi a optimalizace akvizičního plánu.

Uskutečníme revizi strategických cílů obrany s důrazem na reálné potřeby ochrany teritoria, vzdušného prostoru a obyvatel České republiky. Současně přehodnotíme a vypracujeme novou, realistickou, rozpočtově udržitelnou a věcně podloženou Koncepcí výstavby Armády České republiky 2035. Tato koncepce stanoví národní priority a způsob naplňování mezinárodních závazků České republiky v rámci NATO na základě národních bezpečnostních potřeb. Odmítáme vytváření paralelních vojenských struktur na bázi Evropské unie (tzv. Armády EU).

Obranné plánování bude vycházet především z národního zájmu, spojeneckých závazků a národních řídicích procesů, a teprve následně z externích metodik. V souladu s dlouhodobou strategií zajistíme odpovídající investice do obrany. Výše rozpočtu na obranu bude vždy zohledňovat aktuální potřeby státu a bezpečnostní situaci.

Dle našeho názoru nedošlo k žádné systémové změně takového charakteru, která by vyžadovala přehodnocení typu, účelu nebo velikosti Armády České republiky.

Zajistíme efektivní, hospodárné a transparentní investice do obrany, které reálně posílí obranyschopnost státu.

Pokud to bude nezbytné, přehodnotíme investiční plány a priority tak, aby odpovídaly aktuálním bezpečnostním potřebám a ekonomickým možnostem České republiky. Hospodaření s majetkem bude úzce provázáno se stabilizací finančního řízení Ministerstva obrany. Bude dosaženo proporcionality mezi centrálními běžnými výdaji a investicemi a odstraněna zátěž z neúnosných záloh na budoucí majetek, podvazující tempo modernizace armády.

Cílem je zajistit stabilní podmínky pro provoz armády a udržení vysoké úrovni připravenosti pro případ nasazení v rámci systému krizového řízení a zajištění bezpečnosti České republiky.

Prosadíme intenzifikaci a efektivitu výstavby součástí Ministerstva obrany a armády. Armádu budeme rozvíjet jako technologicky vyspělou sílu schopnou zajistit obranu teritoria a vzdušného prostoru České republiky i účast v aliančních operacích, včetně působení v nových operačních doménách. Maximálně využijeme kapacity národního obranného průmyslu a vědeckých institucí.

Prosadíme důsledné zapojení českého průmyslu do všech akvizičních projektů a podpoříme výzkumné instituce v oblasti obrany. Při nákupech ze zahraničí budeme trvat na maximálním zapojení českých firem do výroby, údržby a servisní podpory. Podpoříme tím rozvoj české ekonomiky, zaměstnanost, odolnost a suverenitu země.

Podpoříme investice do obranného výzkumu a nových technologií, včetně vývoje autonomních systémů, pokročilé elektroniky a moderních zbraňových platform, včetně nezbytné související infrastruktury.

Mezi prioritní úkoly vlády zařadíme posílení protivzdušné obrany státu. Pořídíme a rozvineme komplexní systémy protidronové ochrany, rozšíříme kapacity protivzdušné obrany a zajistíme jejich propojení do vícevrstvého systému. Česká republika se aktivně zapojí do evropského obranného projektu protivzdušné obrany, který posílí naši schopnost sdílet informace a společně reagovat na vzdušné hrozby.

Kompetentní a motivovaný personál je základním předpokladem naplnění politicko-vojenských ambicí České republiky v oblasti obrany a bezpečnosti. Posílíme sociální jistoty vojáků z povolání a jejich rodin. Od roku 2026 bude nástupní plat vojáka po absolvování základní přípravy činit 50 tisíc korun. Platy vojáků budou pravidelně valorizovány, obnovíme služební benefity (FKSP, školkovné) a posílíme podporu v oblasti služebního bydlení.

Zlepšíme pracovní a životní podmínky vojáků, zajistíme kvalitní výstroj, moderní vybavení a stabilní zázemí pro výkon služby. Vybudujeme silnou, moderní a plně profesionální armádu s odpovídajícími zálohami. Počet vojáků z povolání navýšíme.

Integrací řídicích procesů a struktur vytvoříme jednotný systém řízení lidských zdrojů. Budeme pracovat na kariérním řádu jako hlavním nástroji stabilizace personálu. Realizujeme opatření ke zkvalitnění života a služby vojáků i jejich rodin, včetně sociálního zabezpečení, benefitů a společenské prestiže.

Posílíme aktívni zálohy a zvýšíme atraktivitu služby v armádě, stabilizujeme platy vojáků a vytvoříme lepší podmínky pro nábor nových profesionálů. Systém přípravy personálu přizpůsobíme vyšším nárokům i objemu výcviku, vyplývajícím z aktuálních bezpečnostních potřeb České republiky.

Provedeme revizi krizové a obranné legislativy s cílem optimalizovat řízení přechodu státu na válečnou nebo obrannou ekonomiku. Vytvoříme právní, organizační a ekonomické podmínky pro zajištění základních potřeb obyvatelstva, funkčnosti průmyslu, logistiky a státních institucí v mimořádných, krizových stavech.

Zkvalitníme strategickou komunikaci Ministerstva obrany s veřejností na všech úrovních.

Posílíme systém civilní obrany, krizového řízení a připravenosti obyvatelstva na mimořádné situace.

Zkvalitníme a zatraktivníme dobrovolný vojenský výcvik pro občany.

5. ZAHRANIČNÍ POLITIKA

Česká republika je svrchovaným členským státem Evropské unie a pevným spojencem v rámci Severoatlantické aliance. Evropská unie má však své limity – nemá právo vnucovat členským státům rozhodnutí, která zasahují do jejich vnitřní suverenity. Chceme jinou Evropu – sebevědomé společenství suverénních národních států, které spolupracují tam, kde to dává smysl, a zároveň si zachovávají svobodu v otázkách, jež jsou výhradně jejich. Důležitou prioritou naší zahraniční politiky je obnova a posílení narušených vztahů v rámci Visegrádské skupiny, založená na vzájemném respektu, společných zájmech a efektivní regionální spolupráci.

Základní principy zahraniční politiky

Zahraniční politika České republiky bude vycházet z principů státní suverenity, národní odpovědnosti a ochrany českých občanů a zároveň bude prosazovat české národní zájmy a ekonomické priority.

Budeme prosazovat realistickou, profesionální a pragmatickou zahraniční politiku vycházející z českých zájmů, s respektem vůči zahraničním partnerům.

Bilaterální a multilaterální spolupráce

Česká republika bude udržovat dobré bilaterální vztahy se sousedními státy, s důrazem na hospodářskou spolupráci, přeshraniční projekty a dlouhodobou stabilitu regionu.

Budeme rozvíjet strategický dialog se sousedními zeměmi, současně uděláme vše pro obnovení dlouhodobých vztahů na úrovni Visegrádské skupiny.

Důležitá je i kontinuita tradičního přátelství se Státem Izrael.

Budeme posilovat strategické vztahy se Spojenými státy americkými, a to nejen v oblastech bezpečnosti, hospodářství a kulturní spolupráce.

Česká republika bude rovněž udržovat dobré, nebo alespoň standardní vztahy s ostatními klíčovými globálními mocnostmi.

Naším cílem je také posilování strategického zastoupení ČR v multilaterálních institucích a ochrana národních zájmů na mezinárodní úrovni s důrazem na efektivitu členství ČR v těchto organizacích.

Bezpečnost regionu

Česká republika bude důsledně hájit mezinárodní právo a suverenitu států. Budeme podporovat diplomatické kroky vedoucí k ukončení války na Ukrajině a eliminaci rizik války v Evropě.

Ekonomická diplomacie

Jedním z hlavních nástrojů prosazování českých zájmů v zahraničí bude ekonomická diplomacie. Českým firmám bude poskytnuta cílená podpora při exportu, v přístupu k investičním projektům a obchodním partnerstvím prostřednictvím koordinace Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva průmyslu a obchodu.

Česká republika bude podporovat spolupráci v oblastech vědy, obchodu a investic, přičemž dohled nad strategickými projekty a technologickými investicemi zajistí ochranu národní bezpečnosti a kritické infrastruktury.

Budeme podporovat aktivní diverzifikaci českého exportu a posilování ekonomických vztahů se zeměmi Asie a Tichomoří, Latinské Ameriky, Blízkého východu, Afriky, Austrálie a dalšími. Cílem je otevřání nových trhů, podpora přímých investic a obchodní spolupráce a zároveň minimalizace rizik nadměrné závislosti na jednotlivých trzích.

Evropské záležitosti

V rámci Evropské unie bude Česká republika sebevědomým členem, který podporuje demokratičnost a transparentnost rozhodování s respektem k národní suverenitě členských států.

V zájmu České republiky je nepřesunovat další pravomoci z národní úrovně na úroveň EU, nepřipustit energetickou závislost ČR, nepodílet se na aktivitách směřujících k rozširování ekologických a dalších regulací

ohrožujících konkurenceschopnost národního hospodářství, chránit hranice vůči masové migraci a udržet svobodný informační prostor. Nepřipustíme oslabování principu jednomyslnosti.

Pro zajištění efektivní koordinace evropské agendy bude post ministra pro evropské záležitosti zrušen. Evropská agenda bude v gesci předsedy vlády a bude realizována prostřednictvím jemu podřízeného útvaru, který bude úzce spolupracovat se Stálým zastoupením České republiky při EU, organizačně spojeným s Ministerstvem zahraničních věcí.

6. PRÁVO A SPRAVEDLNOST

Spravedlnost je základem důvěry občanů ve stát. Chceme právní systém, který chrání poctivé, trestá viníky a funguje rychle, předvídatelně a bez politických vlivů. Posílíme odpovědnost pachatelů trestné činnosti, ochranu zranitelných skupin i právo občanů bránit svůj život a majetek. Zmodernizujeme justici, zvýšíme její profesionalitu a důvěryhodnost a obnovíme přesvědčení, že zákony platí pro všechny stejně.

Předložíme novelu trestního zákona, která zpřísní postupy za násilí vůči všem zranitelným skupinám, zejména seniorům, ženám a dětem.

Předložíme protidrogovou novelu trestního zákona, která omezí možnosti snížení trestu pro intoxikovaného pachatele. Zpřísňme tresty osobám, které při řízení pod vlivem alkoholu nebo drog způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt jiné osoby. Organizátoři drogových obchodů, výrobců a distributorů drog budou čelit vyšším trestním sazbám.

Přijmeme taková legislativní opatření, která zajistí, že kdokoli, kdo se úmyslně nebo z hrubé nedbalosti vyhýbá placení výživného, ponese plnou trestní odpovědnost. Zvýšíme vymahatelnost výživného.

Zvážíme snížení věku trestní odpovědnosti pachatelů trestné činnosti.

Výchovná opatření uložená mladistvým pachatelům musí být účinná a vést k resocializaci – posílíme jejich motivaci k napravě.

Zpřísňme recidivistům podmínky pobytu na svobodě v případě jejich podmínečného propuštění. Snížíme recidivu prostřednictvím navazujících programů integrace do společnosti.

Podporujeme jasné a spravedlivé nastavení pravidel nutné obrany. Každý má mít právo bránit svůj domov, život a majetek před nezákonným napadením bez obav, že bude následně stíhán.

Zreformujeme vězeňský systém – zefektivníme alternativní tresty, rozšíříme používání elektronických náramků a zajistíme důslednou práci s vězni. Investujeme do modernizace věznic a výrobních hal, aby vězni pracovali a přispívali společnosti.

Příslušníkům vězeňské služby zvýšíme platy a budeme je pravidelně valorizovat. Zajistíme nástupní plat 50 tisíc korun.

Zasadíme se o zlepšení platových podmínek administrativních pracovníků soudů a státních zastupitelství.

Zmodernizujeme trestní řád a občanský soudní řád, aby odpovídaly potřebám 21. století a zajistily spravedlnost všem stranám. Občanský zákoník přiblížíme potřebám digitální doby.

Zavedeme povinné průběžné vzdělávání soudců a státních zástupců a zahájíme odbornou debatu se všemi složkami justice s cílem zvýšit kvalitu a předvídatelnost soudního rozhodování. Současně zvýšíme prostupnost právnických profesí a tím podpoříme odbornou úroveň a motivaci v justici.

Budeme důsledně vymáhat škodu vzniklou zaviněním nebo porušením povinností ze strany soudců a státních zástupců.

Provedeme důkladné zhodnocení fungování exekučního systému a systému oddlužení s cílem navrhnut opatření, která posílí spravedlnost, efektivitu a rovnováhu mezi právy věřitelů a možnostmi poctivých dlužníků.

Budeme důsledně postihovat korupci. Učiníme takové změny, aby korupce přestala podkopávat důvěru občanů ve spravedlnost a fungování státu.

Zamezíme zneužívání státní moci a represivních složek vůči občanům za jejich názory či veřejné postoje. Svoboda projevu je nedotknutelná. Zajistíme důslednou ochranu soukromí občanů.

Zákon nesmí vágními formulacemi umožnit selektivní trestání. Proto zrušíme trestný čin neoprávněné činnosti pro cizí moc.

Připravíme zákon o celostátním referendu, aby o klíčových otázkách veřejného zájmu mohli občané rozhodovat přímo. Zároveň jasně stanovíme, že členství České republiky v Evropské unii a Severoatlantické alianci nebude předmětem referenda.

7. HOSPODÁŘSTVÍ, PRŮMYSL A ENERGETIKA

Silná ekonomika potřebuje dostupnou energii za férové ceny a předvídatelné prostředí pro podnikání. Motorem růstu se musí stát privátní sektor, který budeme skrze odpisy motivovat k investicím. Budeme podporovat energetickou soběstačnost, modernizaci přenosových sítí a rozvoj jaderné energetiky jako pilíře stability. Ochráníme občany i firmy před neúnosnými náklady, omezíme byrokracii a posílíme roli českého průmyslu. Cílem je prosperující hospodářství, postavené na inovacích a přidané hodnotě, domácí výrobě a soběstačné energetické politice.

Regulovaná cena elektřiny férově

Lidé a firmy nebudou dále platit poplatek za POZE, poplatky za tuto složku regulované elektřiny na sebe převezme stát, podobně jako je tomu v jiných zemích. Další zdroje pro snížení regulované složky ceny energií se budou hledat ve fondech, např. v Modernizačním fondu. Platby za regulované složky se tak férověji přerozdělí mezi stát a zákazníky.

Emisní povolenky

Vymezíme se proti emisním povolenkám první i druhé generace. V případě ETS1 budeme iniciovat na evropské úrovni přehodnocení celého systému, který musí být pro průmysl předvídatelný.

V případě emisních povolenek pro domácnosti a dopravu ETS2 jsme připraveni neimplementovat tento systém do české legislativy a zabránit vysoce negativním sociálním dopadům do společnosti.

Výroba ČEZ pod kontrolou

Uděláme kroky k získání stoprocentní kontroly nad výrobou ve skupině ČEZ. Výkup akcií nepůjde skrze výdaj státního rozpočtu, ale vlastním výkupem společnosti ČEZ. To nám otevře dveře k tomu, abychom mohli investovat do dalších jaderných bloků a plynových zdrojů a abychom měli v krizových obdobíchvliv na ceny energií. Současně tím stát získá vysoce hodnotná aktiva. Nabídnutá cena a zacházení s minoritními akcionáři ČEZ budou obvyklé podobným transakcím na vyspělých kapitálových trzích.

Výstavba jaderných bloků

Zahájíme stavební řízení nových jaderných bloků Dukovany 5 a 6 a přípravu projektu temelínských bloků 3 a 4. Jádro považujeme za budoucnost české energetiky. Přípravu dalších bloků budeme koncipovat tak, aby došlo k zásadnímu zapojení lokálního průmyslu.

Současně připravíme legislativní a finanční podmínky pro investice do malých modulárních reaktorů SMR a výroby komponent do SMR v ČR.

Prevence blackoutů

Abychom zabránili opakování výpadků elektřiny, přijmeme opatření, která zajistí spolehlivou regulaci přetoků elektřiny z obnovitelných zdrojů ze sousedních zemí. Dále urychlíme realizaci sítových projektů, které jsou zásadní pro naši přenosovou soustavu, a posílíme též distribuční soustavu. Při investování do přenosových sítí nastavíme spravedlivější systém financování, aby se provozovatelé OZE podíleli adekvátně na jejich rozvoji.

Výstavba plynových energetických zdrojů a udržení stabilních zdrojů energie

Zrychlíme výstavbu nových flexibilních zdrojů – zejména plynových. Zavedeme proto kapacitní mechanismy, urychleně připravíme potřebnou prováděcí legislativu. Stabilní dodávky plynu vyvažují stabilitu sítí a jsou klíčové pro zachování výkonnosti českého průmyslu.

Zákonnými podpůrnými mechanismy současně udržíme některé uhelné elektrárny, dokud nebude k dispozici dostatek dalších stabilních zdrojů energie. Zabráníme výpadkům v dodávkách elektřiny a tomu, že se staneme zcela závislými na dovozech elektřiny.

Transformace teplárenství

Připravíme podmínky pro modernizaci českého teplárenství. Podpoříme přechod na plynové kogenerační jednotky, odpadní teplo a další alternativní zdroje, aby bylo vytápení dostupné a za přijatelné ceny.

Obnovitelné zdroje

Vytvoříme podmínky pro rozvoj obnovitelných zdrojů. Zaměříme se na podporu moderních akumulačních technologií. Jejich rozvoj ale musí být v souladu s udržením stability přenosové a distribuční soustavy. Podpoříme rozvoj vodních přečerpávacích elektráren jako významného regulačního a akumulačního prvku elektrické soustavy.

Podpora malých podniků, řemesel a rodinných firem

Zjednodušíme daňové a administrativní podmínky a výkaznictví, včetně redukce a sloučení státních kontrol podnikatelů. V oblasti řemeslných profesí schválíme režim tzv. mistrovských zkoušek pro posílení kvality řemesel, aniž bychom znevýhodnili ostatní podnikatele nebo oslabili konkurenční prostředí a služby zákazníkům.

Podpora startupů

Připravíme zákon o podpoře startupů, zahrnující jednoduší začátek podnikání, úlevy nebo faktickou možnost využívat zaměstnanecké akcie. Vytvoříme motivační odpisovou politiku pro investory do startupů.

Motivace pro investice firem

Přejdeme postupně z dotační na odpisovou politiku podpory. Zavedeme rychlejší a efektivnější daňové odpisy investic a zjednodušíme odpočty na výzkum a inovace.

Zaměříme se na pobídky v postižených regionech a v hospodářsky významně oslabených místech. Zrevidujeme zákon o investičních pobídkách s cílem podpořit lokální podniky, generující přidanou hodnotu, a firmy, které alokují vydělané zdroje zpět do české ekonomiky.

Propojení státních institucí na podporu podnikání

Dokončíme propojení CzechTrade, CzechInvest a CzechTourism a sjednotíme hlavní podpůrné činnosti ČEB, EGAP a NRB. Podnikatelé tak získají jednoduší a efektivnější přístup k podpoře exportu a investic.

Účast českého průmyslu ve veřejných zakázkách

Budeme důsledně dbát na to, aby výstavba velkých jaderných bloků, malých modulárních reaktorů, obranné a dopravní infrastruktury, jako např. vysokorychlostních tratí, probíhala za maximální účasti tuzemských podniků.

Antibyrokratická opatření

Ve spojení se zástupci podnikatelů dojde k zásadnímu přehodnocení byrokratické zátěže podnikatelů. Změna nebude na bázi dílčích opatření, ale skutečné reformy, do které se zapojí úřady napříč resorty, stejně tak hlavní zástupci větších zaměstnavatelů i drobných podnikatelů.

Ochrana spotřebitele

Podpoříme institut hromadných žalob. Zavedeme nástroje pro boj proti kyberšmejdům a kyberkriminalitě.

Posílíme činnost ČOI s cílem eliminace dvojí kvality spotřebních výrobků a nekalých obchodních praktik a dále eliminace dvojí kvality potravin, dozorované SZPI.

Důsledně budeme hlídat i činnost zahraničních tržišť a e-shopů ve vazbě na kvalitu, daňové povinnosti a férové konkurenční prostředí.

Hospodářská strategie

Předložíme střednědobý výhled a konkrétní plán kroků v klíčových hospodářských oblastech – energetika, doprava, výzkum, trh práce, dostupný kapitál, deregulace a debyrokratizace – a zajistíme jejich provázanost s rozpočtem státu a strategickými investicemi. Základem bude Hospodářská strategie hnutí ANO – Země pro budoucnost 2.0.

8. DOPRAVA

Rychlá, bezpečná a dostupná dopravní infrastruktura je základním předpokladem pro rozvoj hospodářství, dostupnost služeb a rovnoměrný rozvoj všech regionů České republiky. Dopravní systém musí být moderní, současně ekonomicky udržitelný a spravedlivý pro všechny uživatele. Budeme prosazovat dopravní politiku, která propojí všechny druhy dopravy, zajistí stabilní a dlouhodobé investice, efektivní čerpání evropských fondů a odstraní zbytečné překážky při přípravě a realizaci strategických staveb.

Odmítáme ideologické zásahy, které by ohrožovaly dostupnost a svobodu mobility občanů.

Odmítáme zákaz spalovacích motorů od roku 2035 a zavádění uhlíkových daní na paliva.

Otevřeme tzv. liniový zákon pro další urychlení dopravních staveb.

Budeme pokračovat v dokončení páteřní dálniční sítě, která zajistí kvalitní propojení všech regionů České republiky i napojení na sousední země.

Do roku 2029 kompletně dokončíme a propojíme s Polskem D11. Propojíme Karlovy Vary s Prahou skrze dokončenou D6. Kompletně hotové bude rovněž rozšíření D1 na křížení Brno-jih. Stejně tak bude hotová D35 až do Mohelnice.

Do roku 2027 povede D3 přes celé jižní Čechy až po napojení s Rakouskem. Středočeské úseky D3 budou ve fázi výstavby. Urychlíme výstavbu D52, do 2029 budou všechny úseky na pevné pláni, přechod přes Novomlýnské nádrže bude v intenzivní fázi výstavby.

Do roku 2027 dokončíme rozšíření Pražského okruhu na Černý Most a dostavíme propojení mezi D1 a D11. Zbývající část Pražského okruhu zahájíme nejpozději v roce 2028. Budeme pokračovat v D49, spojující Zlínský kraj se Slovenskem.

Připravíme kroky pro realizaci doplňkových dálnic s plánovaným dokončením do roku 2050.

Prioritou u železnice budou stávající koridory, kde postupně zvýšíme rychlosť na 200 km/hod, a to na úsecích v délce min. 70 km. Rozšíříme elektrifikaci železnice, rozšíříme stávající železniční síť i o třetí kolej na nejvytízenějších úsecích hlavních koridorů.

Do roku 2029 spojíme Prahu, ruzyňské letiště a Kladno.

Posílíme bezpečnost až u 400 železničních přejezdů formou vyšší úrovně zabezpečení. Hlavní koridory vybavíme do 2029 bezpečnostním systémem ETCS.

Postavíme nová překladiště a napojíme průmyslové areály. Naším cílem je zastavit úbytek přepravovaného zboží po železnici a zvýšit její konkurenční schopnost. Rozšíříme možnosti pro nákladní dopravu na trasách Plzeň – Domažlice – Furth im Wald a České Velenice – Gmünd.

Dokončíme modernizaci hlavních vlakových nádraží v Pardubicích, Hradci Králové a Ostravě.

Do roku 2029 pokryjeme všechny železniční koridory internetem 5G.

Provedeme důkladnou analýzu realizovatelnosti všech předpokládaných úseků vysokorychlostních tratí a v jejich přípravě budeme pokračovat rovněž v návaznosti na možnosti rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury.

Urychlíme výstavbu vodního stupně Děčín, který doplní přepravu energetických a průmyslových komponent a současně podpoří ochranu životního prostředí díky snížení kamionové dopravy. Zachováme strategický přístup České republiky k moři prostřednictvím území v Hamburku a podpoříme rozvoj flotily říčních a námořních plavidel pod českou vlajkou.

Novelizujeme zákon o provozu na pozemních komunikacích tak, aby čistý zisk z provozu městských radarů byl odváděn do Státního fondu dopravní infrastruktury. Srovnáme podmínky pro elektromobily a klasická vozidla, včetně dálničních známek, a zmrazíme jejich cenu i související poplatky pro osobní dopravu. Zavedeme rovněž doplňkový režim flotilových dálničních známek.

Při financování výstavby využijeme vedle rozpočtových zdrojů i evropské fondy a modely veřejně-soukromého partnerství (PPP), zejména u projektů, které tento přístup zrychlí a zefektivní.

Vráťme slevy na jízdné pro studenty a seniory ve výši 75 procent.

Začneme sjednocovat systém veřejné dopravy a vytvoříme jednotná pravidla v celé České republice. Podpoříme vznik přestupních terminálů integrujících městskou, regionální, dálkovou i individuální dopravu.

Omezíme těžkou kamionovou dopravu na komunikacích nižších tříd prostřednictvím digitalizace, dispečerského řízení a mýtných pobídek, které ji udrží na určených koridorech.

Zavedeme povinnost pro řidiče taxislužeb prokazovat znalost českého jazyka a sjednotíme požadavky na řidiče taxislužeb a přepravních platforem tak, aby splňovali jasně stanovené profesní a kvalifikační podmínky, zaručující bezpečnou a kvalitní službu pro cestující.

Podpoříme projekt modernizace Letiště Praha, včetně kolejového napojení z centra města, jako významnou investici do budoucnosti naší země. Chceme, aby Česká republika měla moderní, bezpečné a konkurenčeschopné letiště s dostatečnou kapacitou, které bude sloužit lidem, podpoří podnikání a přinese nové pracovní příležitosti.

Usilujeme o vyvážený rozvoj všech druhů dopravy. Nebudeme protežovat žádný dopravní mód, včetně cyklistické dopravy, na úkor jiných. Investice budeme rozdělovat podle skutečných dopravních potřeb občanů a regionů, s cílem zajistit jejich propojení a funkční doplňování.

9. VZDĚLÁVÁNÍ

Naše školy – od mateřských až po vysoké – jsou pro nás prioritou. Investice do vzdělávání nejsou totiž pouhým výdajem, ale klíčovou investicí do budoucnosti České republiky. Proto postupně znovu navýšíme výdaje na vzdělávání až k průměru zemí OECD. Tato investice se mnohonásobně vrátí v podobě lepší kvality života, hospodářského růstu a sebevědomé společnosti, připravené čelit výzvám 21. století. Vzdělávání musí být bezplatné, dostupné pro všechny, kvalitní a bezpečné. Zároveň musí zůstat prosté ideologických vlivů i působení politických neziskových organizací. Úkolem školy je vzdělávat, rozvíjet znalosti a kritické myšlení, nikoli šířit politické či aktivistické postoje.

Podpoříme investice do mateřských, základních a středních škol v oblastech s nedostatkem kapacit, aby vzdělávání bylo dostupné všem dětem, s důrazem na svazkové školy.

Rozšíříme podporu bezplatného školního stravování pro děti ze znevýhodněných rodin.

Zajistíme větší dostupnost školního sportu (nejen podporou školních sportovních klubů, ale především podporou výstavby moderní sportovní infrastruktury u škol), aby měly všechny děti rovné šance na zdravý a aktivní rozvoj.

Provedeme zásadní revizi a zrušíme neefektivní prvky současného inkluzivního vzdělávání, aby vzdělávání znevýhodněných žáků bylo v nejlepším zájmu žáka a zároveň nešlo na úkor ostatních. Podpoříme kapacity speciálních škol a speciálních tříd a posílíme kompetence ředitelů škol tak, aby mohli lépe ochránit nejlepší zájem dítěte i zajistit bezpečné prostředí na školách. Díky tomu vytvoříme také kvalitní podmínky pro rozvoj nadaných žáků, kteří budou mít možnost plně rozvinout svůj potenciál. Tím v běžných třídách otevřeme a využijeme prostor pro zásadní zkvalitnění rozvoje čtenářské, matematické i technické gramotnosti.

Podpoříme dostupnost a zajistíme dostatečné financování školních psychologů, speciálních pedagogů a asistentů pedagogů na školách, se zaměřením na kvalitu, nikoliv kvantitu, a na programy pro jejich studium, stejně tak podpoříme programy na podporu duševního zdraví.

Zaměříme se na zlepšení prevence patologických jevů, jako jsou závislosti na alkoholu, psychomodulačních látkách, hazardu, sociálních sítích či on-line hráčů, na podporu duševního zdraví a prevenci šikany i kyberšikany. Moderní technologie, včetně umělé inteligence, do výuky patří – jejich využívání však musí být vždy se souhlasem vyučujícího. Závislost na mobilech a sociálních sítích do škol nepatří; přestávky mají děti trávit aktivně a v reálném světě.

Postupně zavedeme smysluplné využití AI do výuky tak, aby rozvíjelo kompetenci dětí a nenahrazovalo přemýšlení. Součástí bude vzdělávání pedagogů v této oblasti.

Změníme systém přijímacího řízení na střední školy tak, aby si rodiče a žáci vybírali konkrétní školu až se znalostí výsledků státní části přijímací zkoušky. Tím zajistíme, že volba střední školy bude lépe odpovídat skutečným schopnostem a potenciálu každého žáka.

Podpoříme skutečné využívání prvků duálního vzdělávání, které kombinuje teoretickou výuku ve školách a praxi ve firmách, stejně jako kvalitu učňovského školství včetně propagace řemesel směrem k žákům i jejich rodičům. Rozvoj praktických dovedností a povědomí o řemeslech začleníme do výuky na druhém stupni základních škol i do mimoškolních aktivit, se zvláštním důrazem na kvalitní kariérní poradenství pro žáky i jejich rodiče.

Stabilní a lepší příprava učitelů a vyšší kvalita vzdělávání

Dokončíme reformu vzdělávání na pedagogických fakultách, provázanou s intenzivní a systematicky reflektovanou praxí již od počátku studia, a podpoříme průběžné vzdělávání učitelů, aby mohli rozširovat své odborné schopnosti a vyučované předměty.

Zvýšíme platy pedagogických pracovníků na úrovně odpovídající jejich významu. Nástupní plat vysokoškolsky vzdělaného učitele bude 50 tisíc korun. Učitelům garantujeme na konci volebního období průměrný plat ve výši 75 tisíc korun. Místo demotivační platové tabulky připravíme a zavedeme kariérní řád pro učitele i ředitele, aby byl jasný profesní rozvoj a ohodnocení učitelů odpovídalo jejich kvalitě na základě objektivně měřitelných kritérií.

Vyhodnotíme funkčnost financování nepedagogických pracovníků přes rozpočtové určení daní. Zajistíme kuchařkám, uklízečkám, školníkům a dalším nepedagogickým pracovníkům platy odpovídající jejich významu, a tím i provozní stabilitu a udržení chodu škol.

Dostupné a kvalitní vysoké školy

Zajistíme dostatek míst na vysokých školách, aby každý talentovaný student měl možnost studovat, i když si to nemůže finančně dovolit. Zaměříme se na cílenou podporu oborů budoucnosti a celospolečensky potřebných, jako je zdravotnictví, moderní technologie nebo psychologie, a budeme klást důraz na technické vzdělávání a profesní studijní programy, které připraví studenty na praxi.

Připravíme zákon o zajištění kvality veřejných vysokých škol tak, aby došlo ke změně postavení a fungování Národního akreditačního úřadu a plnění mezinárodních standardů kvality.

Erasmus+ pro všechny

Budeme prosazovat navýšení kapacit programu Erasmus+, odstranění administrativních překážek a aktivní podporu všech studentů, kteří mají zájem vyjet do ciziny. Zaměříme se na zvýšenou podporu studentů ze sociálně slabších rodin, aby program nebyl pouze pro vyvolené, ale pro každého, kdo chce získat zahraniční zkušenosti.

Moderní a efektivní řízení vysokých škol

Zjednodušíme a zefektivníme řízení vysokých škol, vyvážíme kompetence a odpovědnost jednotlivých orgánů, a to při zachování akademické autonomie.

Posílíme schopnost škol rychle reagovat na potřeby společnosti a trhu práce. Financování tedy změníme tak, aby státem financované kapacity zásadně reflektovaly budoucí situaci na pracovním trhu a celospolečensky potřebné profese.

Atraktivní a kvalitní doktorské studium

Podpoříme excelentní uchazeče o doktorské studium a jejich projekty v rámci otevřené mezinárodní soutěže, která přitáhne nejlepší uchazeče, kteří budou realizovat doktorské projekty na výzkumně nejúspěšnějších pracovištích českých vysokých škol.

10. SOCIÁLNÍ POLITIKA A ZAMĚSTNANOST

Sociální politika musí být spravedlivá, efektivní a zaměřená na potřeby všech generací. Sociální politika musí společnost spojovat, ne rozdělovat. Česká společnost čelí výraznému poklesu životní úrovně, který těžce dopadá na seniory, rodiny s dětmi a další zranitelné skupiny. Zastropujeme věk odchodu do důchodu na 65 letech a zajistíme, aby valorizace důchodů znova odrážely inflaci a růst mezd. Chceme vytvořit stabilní důchodový systém, který bude udržitelný i pro naše děti a vnuky. Proto se soustředíme na podporu jeho zdrojů. S ohledem na bezprecedentní pokles porodnosti, jehož příčiny spočívají mimo jiné v ekonomické nejistotě, nedostupnosti bydlení a daňovém znevýhodnění ekonomicky aktivních rodin s dětmi, přijmeme opatření, která umožní každé rodině mít takový počet dětí, jaký si přeje, aniž by tím došlo ke ztrátě její životní úrovně. Děti jsou nenahraditelnou investicí pro budoucnost i ekonomiku státu. Naše vize zahrnuje také moderní a efektivní sociální služby, které propojí zdravotní a sociální péče potřebnou pro zdravotně postižené i seniory. Chceme, aby se nikdo necítil opomenutý a každý dostal pomoc, kterou potřebuje.

Důchody

Zastropujeme věk odchodu do důchodu na 65 let a obnovíme spravedlivý valorizační vzorec, který zohlední růst životních nákladů rodin důchodců a polovinu růstu reálných mezd.

Zavedeme věkové valorizace, aby důchody od 80 let rostly s věkem seniorů.

Důstojné podmínky pro seniory zajistí i nová kategorie životního minima.

Upravíme legislativu, která umožní dřívější odchod do důchodu pro občany vykonávající náročné profese, a zajistíme jim adekvátní a spravedlivý důchod.

Zvýšíme motivaci k práci ve stáří. Každý odpracovaný rok navýší důchod o 1,5 % vyměřovacího základu. Automatický přepočet bude prováděn každoročně bez nutnosti žádosti. Konkrétními opatřeními budeme motivovat zaměstnance k zaměstnávání lidí v předdůchodovém a důchodovém věku. Stávající systém slevy na sociálním pojistění ponecháme.

Rozvineme dobrovolný pilíř, který umožní lidem od raného věku spořit si na stáří prostřednictvím státem zvýhodněných a bezpečných produktů.

Rodiny s dětmi

Zvýšíme rodičovský příspěvek na 400 000 Kč a umožníme jeho flexibilní čerpání. Rodičům dětí do 3 let nabídnete možnost volby mezi klasickou rodičovskou dovolenou a „rodičovským režimem“.

Obnovíme přídavky na děti podle aktuální situace rodin.

Obnovíme školkovné a slevu na dani pro pečujícího rodiče.

Rodinám s nízkými příjmy zajistíme zlevněné stravné pro děti v mateřských a základních školách. Prostřednictvím zřizovatelů finančně podpoříme kroužky, družiny a volnočasové aktivity dětí během školního roku i o prázdninách tak, aby se jich mohly zúčastnit i děti z nízkopříjmových rodin.

Podpoříme rodinné vstupné u kulturních, sportovních a vzdělávacích zařízení a akcí jako možnou podmínu poskytnutí dotací a grantů.

Při přípravě demografických opatření budeme upřednostňovat manželství jako nejstabilnější prostředí pro výchovu dětí.

Sociální systém upravíme tak, aby více motivoval k pracovní aktivitě a obsahoval přiměřenou pracovní povinnost pro dlouhodobé příjemce dávek.

Zajistíme účast obcí na řešení situace jejich občanů pobírajících dávky.

Dotační systém upravíme tak, aby více zohledňoval výsledky a přínos služeb poskytovaných rodině.

Aktualizujeme systém životního minima. Nastavení musí odpovídat současným potřebám domácností. Zavedeme speciální výši životního minima pro seniory a příjemce invalidních důchodů.

Provedeme revizi pravidel a kontrolních mechanismů čerpání sociálních dávek cizími státními příslušníky.

Zintenzivníme kontrolu zneužívání sociálních dávek a obchodu s chudobou.

Sociální služby

Připravíme nový zákon o sociálních službách. Stávající dotační systém se dálno přežil a nevyhovuje vlastně nikomu. Ve spolupráci s kraji, obcemi a poskytovateli sociálních služeb navrhнемe nový způsob financování, který lépe zohlední počet klientů a jejich nároky.

Podpoříme rozšíření kapacit zařízení dlouhodobé péče. Revize financování umožní větší zapojení soukromých prostředků a bude motivovat samosprávy i poskytovatele služeb k rozširování dostupných služeb.

Zvláštní důraz dáme na rozvoj terénní a ambulantní péče, která lidem umožní žít co nejdéle v jejich přirozeném prostředí, mezi svými blízkými.

Vytvoříme Centrální registr žadatelů o sociální službu a domovy seniorů. Přidělování míst musí být spravedlivé a přehledné; informace budou využity při vytváření a úpravách kapacit i struktury nabízených sociálních služeb.

Prostřednictvím sociálně zdravotního pomezí propojíme zdravotní a sociální péči.

Zajistíme důstojné podmínky pro pečující osoby, zavedeme hmotné zabezpečení neformálních pečujících.

Podpoříme rozvoj sítě odlehčovacích služeb s cílem poskytnout pečujícím osobám nezbytný odpočinek.

Zjednodušíme a sjednotíme proces posuzování žádostí o invalidní důchody tak, aby řízení bylo rychlé, přehledné a jednotné.

Zajistíme spravedlivou valorizaci příspěvku na péči.

Práce a zaměstnanost

Uděláme z úřadů práce opět aktivní partnery zaměstnanců i zaměstnavatelů, podpoříme propojení se školami a samosprávami.

Nejen umělá inteligence mění trh práce. Úřad práce musí změny předvídat a profesně připravit všechny, kteří práci hledají nebo o ni mohou přijít. Firmám pak nabídne vhodné pracovníky a podpoří jejich zapracování či rekvalifikaci.

Posílíme boj proti práci na černo.

Podpoříme flexibilní úvazky pro rodiče, seniory a zdravotně znevýhodněné.

Vyplácení dávek spojíme se sociální prací, aby lidé snáze přešli zpět na pracovní trh.

Zpřísníme kontrolu agentur práce. Nelegální zaměstnávání a používání nezákonné praktik, včetně daňových pojistných úniků, povede k okamžitému odebrání licence. Zajistíme, aby agentury práce nezneužívaly zaměstnance k obcházení zákonů.

Zrevidujeme systém zaměstnávání zahraničních pracovníků.

Zrušíme povinné hlášení zaměstnanců do evidence zdravotního a sociálního pojištění u DPP. Upravíme stávající limit pro vstup do těchto systémů.

Zrušíme povinné pracovnělékařské prohlídky pro brigádníky.

Péče o znevýhodněné děti

Zlepšíme systém včasného záchrty dětí ohrozených zanedbáváním, týráním nebo zneužíváním.

Zajistíme cílenou podporu rodinám a preventivní opatření ve spolupráci se školami a sociálními pracovníky.

Podpoříme stabilnější finanční zázemí pro pěstouny, zjednodušení adopčního procesu a poskytování lepší doprovodné péče pro nové rodiny.

11. ZDRAVOTNICTVÍ

České zdravotnictví potřebuje moderní, spravedlivý a efektivní systém, který zajistí dostupnou a kvalitní péči pro všechny občany. Zaměříme se na prevenci, včasné diagnostiku a podporu zdravého životního stylu, abychom předcházeli nemocem a zlepšili kvalitu života lidí všech generací. Cílem vlády je posílit důvěru ve zdravotnictví, zlepšit jeho organizaci a zajistit jeho dlouhodobou finanční stabilitu.

Podpora primární péče a prevence nemocí

Podpoříme rozvoj a posílení primární péče, včetně zapojení lékáren do preventivních a jednoduchých screeningových programů. Klíčovou roli v primární péči však musí hrát praktický lékař, disponující dostatečnými kompetencemi a zázemím. Proto budeme podporovat plošný rozvoj sdružených praxí praktických lékařů s cílem zajistit co nejširší dostupnost primární péče pro pacienty a kvalitní pracovní podmínky pro praktiky.

Dostupnost zubní péče posílíme navýšením počtu stomatologů poskytujících služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění a vytvoříme síť urgentních stomatologických pohotovostí.

Budeme motivovat zaměstnavatele k investicím do preventivních programů pro své zaměstnance.

V rámci výuky na školách se zaměříme na zdravotní gramotnost, sportovní aktivity, přirozený pohyb dětí a zásady zdravé životosprávy.

Ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami zavedeme finanční bonusy pro občany, kteří se pravidelně účastní preventivních prohlídek.

Nad rámec povinného očkování zachováme dobrovolnost očkování.

Dostupnost a kvalita zdravotních služeb

Chceme dále pokračovat ve financování navýšení kapacit lékařských fakult a vzdělávacích kapacit pro nelékařské obory.

Posílíme financování rezidenčních míst pro mladé lékaře a budeme je motivovat k práci v regionech formou dotačních programů na rozjezd vlastní praxe.

Podpoříme rozvoj a dostupnost palliativní péče.

Prioritou pro nás bude dlouhodobá péče: propojíme zdravotní a sociální oblast tak, aby péče o seniory byla plynulá, koordinovaná a přirozeně dostupná.

Budeme podporovat domácí péči tak, aby bylo co nejvíce pacientů umožněno zůstat ve svém přirozeném prostředí.

Budeme dělat vše pro zajištění dostupnosti léků, včetně vytvoření robustních rezervních zásob a tvrdého postihu nedovolených reexportů. Skrze rozumnou cenovou politiku a regulaci zajistíme, aby bylo Česko konkurenceschopným trhem pro výrobce.

Revidujeme systém tzv. centrové péče, aby odpovídal potřebám moderní medicíny a zajistil spravedlivou a včasné dostupnost inovativní léčby pro všechny pacienty.

Zavedeme národní monitoring kapacit s využitím povinné e-žádanky a sběru čekacích dob na úrovni poskytovatelů.

Podpoříme rozvoj a širší využívání telemedicíny, která zajistí vyšší dostupnost zdravotní péče a efektivnější využití kapacit zdravotníků.

Budeme systematicky měřit a zveřejňovat data o kvalitě péče; výsledky budou sloužit například k akreditacím zdravotnických zařízení či tvorbě sítě.

V rámci úhrad zdravotních služeb budeme podporovat modely založené na disease managementu, výsledcích léčby a kvalitě poskytované péče – nikoliv pouze na objemu výkonů.

U laboratorních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění budeme dále prohlubovat požadavky na programy kvality.

Zrealizujeme strategické investice do nemocnic a nejmodernějších technologií za účelem rychlejší a kvalitnější léčby pacientů.

Implementujeme Národní onkologický plán a Národní kardiovaskulární plán, které se zaměřují na prevenci a léčbu dvou nejčastějších příčin úmrtí v České republice.

Zapojíme pacientské organizace do rozhodovacích procesů, aby mohly ovlivňovat kvalitu a organizaci péče.

Zahájíme projekt výstavby nové, supermoderní fakultní nemocnice v Praze, která nahradí stávající nevyhovující areály.

Podpora duševního zdraví

Obnovíme státem řízený proces reformy péče o duševní zdraví s cílem zvýšení dostupnosti a kvality služeb u všech cílových skupin, včetně dětí a adolescentů.

Zaměříme se na vzdělávání veřejnosti v problematice duševního zdraví, zvyšování psychické odolnosti a na podporu preventivních aktivit a vytvoření sítě krizových služeb.

Budeme pracovat na odbourávání stigmatizace a podpoříme lidí se zkušeností s duševním onemocněním při návratu do běžného života.

Elektronizace a práce s daty

Jednoznačnou prioritou pro nás je elektronizace zdravotnictví s cílem sdílení dat mezi poskytovateli, snížení administrativní zátěže a zajištění přístupu pacientů k vlastním zdravotním záznamům. Elektronizace musí zahrnovat všechny typy poskytovatelů zdravotních služeb a vytvořit plně interoperabilní prostředí, které umožní bezpečné a efektivní sdílení informací o zdravotní péči, včetně dat o léčbě, poskytovaných výkonech a péči v komunitním prostředí. Při zavádění elektronizace je třeba dbát na kybernetickou bezpečnost, ochranu osobních údajů a nevytvářet bariéry v přístupu k péči pro pacienty, kteří nástroje elektronizace zdravotnictví nevyužívají.

Vytvoříme podmínky pro zavádění ověřených nástrojů umělé inteligence v českém zdravotnictví, které pomohou s efektivním zpracováním dat, vyšší mírou automatizace procesů ve zdravotnictví a lepší diagnostikou a léčbou pacientů.

Podpoříme větší zapojení zdravotních dat v rámci dohodovacího řízení, které umožní sledování trendů na několik let dopředu, nejen v rámci jednoho roku. To zajistí lepší predikci potřeb zdravotnictví, efektivnější alokaci prostředků a transparentnější rozhodování, které bude odpovídat aktuálním i budoucím potřebám pacientů.

Chceme zveřejňovat anonymizovaná data ze zdravotnických registrů s cílem jejich využití pro hodnocení nákladové efektivity zdravotnických technologií a péče.

Budeme pokračovat v propojování zdravotních a sociálních dat s cílem sledovat dopady nákladů nejen ve zdravotnictví, ale i v sociální oblasti. Tento krok umožní získat komplexnější přehled o potřebách obyvatel a efektivněji alokovat prostředky v obou sektorech. Postupnými kroky sloučíme zdravotní a nemocenské pojištění.

Důraz na efektivitu a finanční stabilitu

Podpoříme širší zapojení administrativních pracovníků s cílem odlehčit od administrativy zdravotníkům, včetně rozvoje nových zdravotnických profesí pro edukaci pacientů či koordinaci péče. Posílíme kompetence nelékařských pracovníků, aby mohli plně využívat své odborné znalosti a přispívat ke kvalitě, bezpečnosti a efektivitě zdravotního systému.

Podpoříme restrukturalizaci lůžkového fondu nemocnic tak, aby odpovídal potřebám pacientů a zajistil lepší pracovní podmínky pro zdravotnické pracovníky.

Chceme vytvářet regionální nemocniční sítě s vyšší mírou spolupráce a dělby práce, než je tomu nyní. Budeme podporovat smysluplnou centralizaci péče a její přesun do jednodenní, stacionární, ambulantní a domácí oblasti.

Budeme podporovat přesun stabilizovaných chronických pacientů k praktickým lékařům a rozšiřování jejich preskripčních kompetencí, aby se uvolnily kapacity specializované péče pro pacienty, kteří ji opravdu potřebují.

Zavedeme protikorupční mechanismy pro státní nemocnice a změníme strukturu řízení tak, abychom lépe kontrolovali jejich managementy skrze správní rady. Budeme podporovat sdružené nákupy nemocnic a postupně zavedeme centrální správu nemovitostí odděleně od jednotlivých provozů státních nemocnic.

Zvýšíme transparentnost úhrad zdravotní péče a posílíme odpovědnost a kontrolu zdravotních pojišťoven včetně osobní zodpovědnosti členů správních rad za výsledky činnosti pojišťoven.

Reformujeme systém veřejného zdravotního pojištění tak, aby mezi zdravotními pojišťovnami vzniklo skutečné konkurenční prostředí. Pojišťovny získají větší prostor pro samostatné hospodaření a odpovědnost za kvalitu služeb, které svým pojištěncům poskytují. Posílíme smluvní volnost mezi zdravotními pojišťovnami a poskytovateli péče a umožníme tak pojišťovnám diferencovat platby podle kvality a efektivity péče.

Zrevidujeme systém přerozdělení pojistného a přijmeme taková opatření, abychom předcházeli deficitům v systému veřejného zdravotního pojištění.

Jsme pro navrácení základních principů dohodovacího řízení, kdy je dohoda v rukou pojišťoven a poskytovatelů a ministerstvo přistupuje spravedlivě ke všem segmentům. Úhradová vyhláška má sloužit k potvrzení dohod a její role bude postupně omezována ve prospěch aktivnější úlohy a větší zodpovědnosti zdravotních pojišťoven za zajištění péče pro své pojištěnce.

Budeme podporovat a motivovat zdravotní pojišťovny k intenzivnímu využívání zdravotních dat pro sledování efektivity a kvality poskytované péče a aktivní lékovou politiku. Posílíme jejich analytické kapacity a vytvoříme podmínky pro vznik moderního centra pro inovace a datovou analýzu, které bude přenášet vědecké a analytické poznatky do praxe.

Posílení odolnosti zdravotnického systému

Zrealizujeme reformu systému ochrany veřejného zdraví.

Posílíme kybernetickou bezpečnost českých nemocnic a prosadíme, aby u nich vznikly plány pro řešení krizových situací a bezpečnostních incidentů.

Zaměříme se na lékovou bezpečnost, podporu domácího farmaceutického průmyslu a výrobců zdravotnických prostředků s cílem zajištění co nejvyšší míry soběstačnosti a odolnosti zdravotnického systému.

Budeme podporovat investice do výzkumu léčby, výzkumu i výroby léků a do nových zdravotnických technologií.

Podpoříme spolupráci mezi českými univerzitami, vědeckými institucemi a soukromým sektorem, abychom do Česka dostali další inovace, aplikovaný výzkum a transfer technologií do praxe.

Podpoříme realizaci klinických studií v České republice, aby naši lékaři měli možnost se ve větší míře účastnit mezinárodních vědeckých projektů a pacienti se dostali co nejdříve k nejnovější léčbě.

Nedopustíme přenášení rozhodovacích pravomocí z ČR na WHO – zajistíme národní suverenitu v legislativních a rozhodovacích procesech v návaznosti na tuto mezinárodní instituci.

12. ZEMĚDĚLSTVÍ

Považujeme české zemědělství a potravinářství za strategický sektor zajišťující potravinovou bezpečnost České republiky a budeme realizovat prorůstovou strategii s cílem snížit jeho závislost na dotacích, zvýšit konkurenceschopnost sektoru, soběstačnost a cenovou dostupnost kvalitních domácích potravin pro naše občany.

Budeme prosazovat prorůstovou politiku zaměřenou na zvyšování produktivity, přidané hodnoty a inovací v zemědělství a potravinářství, současně s udržitelným hospodařením s půdou, vodou a lesy s důrazem na nejmodernější formy zemědělského hospodaření, vycházející mj. z principů precizního zemědělství.

Přijmeme soubor opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti a potravinové soběstačnosti České republiky, zejména v hlavních polních plodinách, zelenině, trvalých kulturách (ovoce, chmel, víno) a ve výrobcích živočišné produkce – s důrazem na produkci domácích potravin, nikoli pouze vývoz komodit.

Naším cílem je zajistit občanům kvalitní, cenově dostupné a bezpečné české potraviny prostřednictvím podpory domácí produkce a zpracování, snížení nákladů a byrokracie, omezení marží řetězců a dovozů nekvalitních potravin a vytvoření férových podmínek pro české zemědělce i spotřebitele

Budeme nekompromisně bránit český trh před levnými a nekvalitními dovozy a prosazovat spravedlivé podmínky pro naše spotřebitele, zemědělce a potravináře v rámci Evropské unie pro období let 2028–2034.

Zajistíme transparentnost v potravinovém řetězci – prosadíme na úrovni EU i doma dosledovatelnost původu u všech kategorií potravin a přehledné zveřejňování marží. Pro tyto účely zřídíme funkci potravinového ombudsmana v rámci stávajících kapacit státní správy bez vytváření nových úřadů a bez zvýšení nákladů na byrokracií.

Přijmeme opatření ke snížení byrokratické zátěže, včetně redukce počtu kontrol, podmínek a právních předpisů, podle zásady „Když navrhuješ, tak zjednodušuj a staré zruš“.

Budeme podporovat rozvoj všech forem zemědělského podnikání s důrazem na rozvoj malých a středních regionálních farem. Podpora ale bude směřovat na zemědělce, kteří skutečně produkují potraviny a krmiva, zatímco dotace pro neaktivní subjekty budou omezeny.

Podpoříme rozvoj venkova a zaměstnanosti – budeme podporovat tvorbu přidané hodnoty v zemědělství a zpracování komodit, posílíme generační obměnu a snížíme náklady českých aktivních zemědělců prostřednictvím daňových a fiskálních opatření.

Podpoříme ochranu zvířat včetně podpory dobrých životních podmínek zvířat v chovech a ochrany proti týrání. Podpoříme obce v péči o toulavá, týraná a zanedbaná domácí zvířata. Zvýšíme tresty za týrání zvířat, policie a další státní orgány budou vybaveny kompetencemi tak, aby mohly nekomromisně postupovat vůči nelegálním množírnám zvířat.

Provedeme revizi dotačních titulů a budoucího nastavení Společné zemědělské politiky s cílem přesměrovat podporu na aktivní zemědělskou produkci a efektivní využití prostředků pro posílení konkurenceschopnosti a soběstačnosti.

Zabráníme spekulacím se zemědělskou půdou, ochráníme majetek před spekulanty ze zemí mimo EU a zavedeme přísnější pravidla pro vyjímání zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, tak aby byla zachována pro budoucí generace.

Připravíme zákon o předkupním právu na zemědělskou půdu pro aktivní zemědělce, podpoříme moderní formy hospodaření prostřednictvím precizního zemědělství, rozvoj závlahových systémů a adaptačních opatření, zajistíme lepší hospodaření s vodou a půdní úrodností.

Zrušíme současné vymezení erozních oblastí, které jsou nepřesné, jdou nad rámec přístupu v EU a zbytečně administrativně zatěžují zemědělce i stát. Ochrannu půdy také doplníme o praktická opatření v terénu.

Provedeme revizi redistribučních plateb na plochu, aby podpora skutečně pomáhala menším a středním podnikům podle jejich výkonnosti a produkce, nikoli jen podle výměry půdy.

České zemědělství se řadí mezi nejšetrnější v Evropě. Spotřeba pesticidů i minerálních hnojiv se dlouhodobě drží pod průměrem EU a podíl ekologického hospodaření stabilně roste. Není důvod trestat zemědělce, kteří dosahují lepších výsledků než jejich kolegové na Západě. Přístup k používání hnojiv, pesticidů a přípravků bude vycházet z vědeckých poznatků a agronomické praxe, nikoli z ideologických tlaků. Rozhodovat mají odborníci, nikoli aktivisté.

S cílem sbližovat občany měst a venkova se zemědělci spustíme program „Zemědělství pro občany a venkov“, který propojí podporu zemědělství s rozvojem infrastruktury, zdravotní a sociální péče i kulturních a rekreačních služeb. Společně s obcemi podpoříme zájmové činnosti našich občanů a spolků – myslivost, rybářství, včelařství a zahrádkářství, a to včetně rozvoje komunitních aktivit.

Odmítáme zavedení spotřební daně na tiché víno.

Investujeme do obnovy našich rybníků a podpory rybářství a rybaření. Zavedeme programy na ochranu rybích populací a zajištění čistoty vod.

Podpoříme lesnictví a dřevozpracující průmysl, zachováme veřejné vlastnictví lesů a investujeme do jejich obnovy. Podpoříme výsadbu odolných dřevin a posílení zadržování vody v krajině, rozvineme programy na podporu dřevostaveb, využití dřeva a biomasy.

13. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ochrana životního prostředí musí vycházet z reálných potřeb, dostupných technologií a ze zdravého rozumu. Změny klimatu probíhají a jejich dopady pocítujeme i v České republice. Naší odpověď je rozumná adaptace – přizpůsobení se těmto změnám s cílem chránit životy, zdraví i přírodu.

Odmítáme jednostranná opatření, která oslabují konkurenceschopnost Evropy a zvyšují náklady pro občany, aniž by měla skutečný dopad na globální klima. Zaměříme se na projekty, které přinášejí konkrétní výsledky – úspory energií, čistší ovzduší a obnovu krajiny.

Klimatická politika bude pragmatická, opřená o vědecké poznatky a respekt k vlastnickým právům. Nesmí se stát nástrojem byrokracie ani omezování svobod. Nové evropské klimatické cíle považujeme za nerealistické a ekonomicky likvidační.

Green Deal je v současné podobě neudržitelný, proto budeme prosazovat jeho zásadní revizi. Zákaz prodeje a výroby aut se spalovacím motorem od roku 2035 je nepřijatelný.

Energetika a životní prostředí

Prosadíme realistický a stabilní energetický mix, v němž má mimo nízkoemisních technologií (jádro a OZE) své místo rovněž uhlí a plyn.

Nebudeme přijímat neuvážené a ekonomicky zatěžující kroky rychlé dekarbonizace, jako je zavádění povinné instalace fotovoltaiky na rodinné domy, zákazy plynových kotlů atp.

Ochrana půdy

Zásadně zrevidujeme stávající erozní vyhlášku, která v současné podobě znehodnocuje půdu a svazuje hospodaření. Namísto byrokratických tabulek budeme vycházet z moderních poznatků půdní biologie, humifikace a hydrologie. Podpoříme dobrovolná adaptační a retenční opatření v krajině – remízky, větrolamy, meze a malé vodní nádrže.

Odpady a oběhové hospodářství

Budeme uplatňovat realistický a efektivní přístup k odpadovému hospodářství. Systém zálohování PET lahví a plechovek bude zaveden jen při prokázání jednoznačného ekologického přínosu, a bude-li zajištěno, že nenaruší funkční obecní systémy třídění odpadů.

Nezavedeme recyklační poplatky zatěžující tisk a distribuci reklamních letáků, které jsou důležitým zdrojem informací o slevách a nabídce zboží zejména pro seniory.

Podpoříme rozvoj zařízení pro energetické využití odpadu (ZEVO), která snižují objem skládkovaného odpadu a současně s vysokou účinností produkují teplo a elektrickou energii. Na evropské úrovni budeme prosazovat, aby se systém emisních povolenek nerozšiřoval na energetické využití odpadu.

Pro podporu lokálního cirkulárního hospodářství prosadíme odstranění nadbytečné byrokratické regulace pro menší recyklační a odpadové provozy. Zachováme zákaz skládkování komunálního odpadu po roce 2030.

Vodní hospodářství

Zajistíme nové zdroje kvalitní pitné vody. Podpoříme výstavbu malých a středních vodních nádrží a retenčních opatření. Urychlíme výstavbu strategických vodních nádrží (Nové Heřminovy, Vlachovice a Skalička). Tyto projekty jsou klíčové pro snížení rizika povodní a sucha, přispívají k ochlazování krajiny a zvyšují biodiverzitu.

Zabráníme blokádám budování vodních děl aktivisty. Důsledkem této jejich činnosti jsou opakovány a ničivé následky povodní, které zbytečně ohrožují životy i majetek.

Zrychlíme výstavbu kanalizací a čistíren ve stovkách obcí. Zajistíme, aby i v menších obcích byla dostupná kvalitní infrastruktura. Rozšíříme úspěšný projekt na vybudování domovních čistíren ve všech krajích.

U obcí s nestabilním zdrojem pitné vody podpoříme jejich připojení k vodovodům.

Lesy a hospodaření s nimi

Podpoříme rozumné a udržitelné pěstební postupy, včetně zvyšování příměsi listnáčů, avšak bez zákazu obnovy smrku v oblastech, kde je jeho pěstování klimaticky a ekonomicky vhodné.

Odmítneme zavádění restrikcí, které by nepřiměřeně zvyšovaly náklady, činily lesní hospodaření ztrátovým a ohrožovaly ekonomiku venkova. Omezíme princip tzv. bezzásahovosti tam, kde ohrožuje funkčnost ekosystému, ekonomickou udržitelnost nebo ochranu života a majetku, aniž by tím byla dotčena ochrana nejcennějších a nejpřísněji chráněných území.

Ochrana zvířat

Zpřísníme tresty za týrání zvířat a nelegální množení psů a koček. Prosadíme zákaz norování, tj. lov zvěře pod zemí za pomoci loveckých psů.

Efektivní využití veřejných prostředků

Zastavíme dotace pro neziskové organizace, které blokují rozvoj a investice. Zásadní revizí projde i financování ekologických iniciativ z veřejných prostředků. Uvolněné finance nasměrujeme k investicím do reálných adaptačních opatření v krajině a obcích.

Ochrana přírody není ideologie

Budeme prosazovat vizi životního prostředí, které slouží lidem, přírodě i ekonomice. Odmítneme přehnané regulace, které jdou nad rámec evropské legislativy.

14. KULTURA

Kulturu považujeme za nedílnou součást našeho života a základ zachování národní identity. Budeme usilovat o posílení nezastupitelné role kultury, která nás činí jedinečnými v evropském i světovém kontextu. Rozvoj svobodné kultury je podmíněn využitím dostupných finančních i institucionálních nástrojů, včetně evropských fondů, na systematickou podporu kultury ve všech regionech České republiky.

Důstojné platy pracovníků v kultuře

Živá kultura stojí na lidech, kteří v ní pracují. Prosadíme výrazné zvýšení platů pracovníků v kultuře, kteří dlouhodobě patří k nejhůře odměňovaným profesím ve veřejném sektoru. Obnovíme spolupráci s odborovými svazy v oblasti kultury.

Kulturní památky

Památky představují neocenitelné dědictví naší národní identity, historie a kultury, které nás spojuje s generacemi předků. Zachování a obnova památek musí být důsledná, efektivní a dlouhodobě udržitelná.

Propojíme památkovou ochranu s regiony, obcemi a spolkami, čímž zajistíme lepší využití finančních prostředků a posílíme veřejnou podporu, která je pro ochranu kulturního dědictví nezbytná.

Připravíme víceletý finanční plán na podporu kultury, z něhož budeme financovat ochranu a obnovu památek, výstavbu nových kulturních zařízení a rozšiřování i zkvalitňování stávajících příspěvkových organizací.

Dokončíme rekonstrukci Nové scény Národního divadla v Praze. Podpoříme výstavbu budovy Vltavské filharmonie v Praze. Podpoříme například rekonstrukci Invalidovny Národního památkového ústavu, výstavbu nového depozitáře a výstavních prostor Národní galerie Praha – Jinonice, vybudování nového depozitáře Národní knihovny České republiky, rekonstrukci a obnovu areálu Ústřední lidové umělecké výroby a dokončení Janáčkova kulturního centra v Brně.

Kultura a cestovní ruch

Kultura a cestovní ruch spolu úzce souvisejí. Ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem průmyslu a ministrem pro sport bude agenda cestovního ruchu lépe provázána s činností Ministerstva kultury, s cílem podpory investic do živého umění, sbírek a galerií a s přímým dopadem na strategický rozvoj turismu. Tento krok přinese synergii a urychlí udržitelný rozvoj regionů.

Komunikace kultury

Resort posílí propagaci a koordinaci kulturních aktivit napříč regiony prostřednictvím moderních nástrojů, interaktivních map, programů a přehledných informací pro veřejnost, aby byla kultura dostupnější a přehlednější.

Podpora tradic a folkloru

Podpoříme tradiční řemesla a folklor jako páteř české identity. Zavedením víceletých dotačních programů podpoříme mezigenerační předávání tradic, posílení regionů, rozvoj řemeslných podniků a komunitních aktivit.

Prostřednictvím mikrograntů zajistíme udržení a rozvoj tradičních řemesel, výrobků a folklorních aktivit.

Filmové pobídky a audiovize

I nadále budeme podporovat filmové pobídky, které zvyšují konkurenceschopnost českého audiovizuálního průmyslu a přinášejí konkrétní ekonomické přínosy.

Maximální podporu si zaslouží také vývoj a produkce videoher a animovaných projektů kreativních tvůrců. V oblasti audiovize podpoříme díla mapující vznik a vývoj české státnosti a díla podporující českou národní identitu.

Veřejnoprávní média

Zajistíme transparentní kontrolu hospodaření České televize a Českého rozhlasu prostřednictvím NKÚ. Naší prioritou je zachování jejich nezávislosti.

Zrušíme poplatky za veřejnoprávní média, čímž snížíme zátěž pro občany a firmy.

Na základě analýz připravíme další legislativní změny, které povedou k aktualizaci definování veřejnoprávní služby, efektivnějšímu využívání zdrojů a odstranění duplicitních nákladů.

Férové poplatky za hudbu a autorská práva

Budeme se zabývat systémem poplatků pro OSA a další kolektivní správce tak, aby byla pravidla srozumitelná, přehledná a spravedlivá vůči živnostníkům, drobným podnikatelům a pořadatelům menších akcí.

Dostupná kultura pro všechny

Zavedeme systém slev na kulturní aktivity. Pro mládež, seniory a hendikepované občany zajistíme vstup do státních muzeí a galerií zdarma.

15. BYDLENÍ A REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Místní a regionální rozvoj spočívá především v kvalitě života, dostupnosti veřejných služeb a bydlení, dostatku práce, v příznivém životním prostředí a perspektivě pro mladé lidi. Součástí regionální ekonomiky je i cestovní ruch, jehož rozvoj posílí zaměstnanost, podnikání i atraktivitu jednotlivých regionů. Zajištění místního rozvoje závisí na obcích a krajích, které musí mít dostatek prostředků pro jeho dosahování. Ministerstvo pro místní rozvoj bude nejbližším partnerem pro územně samosprávné celky.

Stavební právo a bydlení

Připravíme nový stavební zákon, který přinese zjednodušení a zrychlení územního plánování i povolovacích řízení, přičemž stavební úřad navíc nebude nahrazovat povinnosti stavebníka a projektanta. Zákonem stanovíme bydlení jako veřejný zájem. Bytové komplexy zařadíme pod strategické stavby státu pro rychlejší a koordinované schvalování.

V návaznosti na nový stavební zákon zajistíme efektivní digitalizaci stavebního řízení, založenou na modulovém řešení. Zabezpečíme kvalitní personální řízení a dostatečnou metodickou podporu uživatelům včetně adekvátního pilotního ověření celého projektu.

Státní fond podpory investic (SFPI) rozšíří své aktivity mimo dotační program Dostupného nájemního bydlení i do oblasti poradenství v oblasti bydlení, regionálního rozvoje a podpory venkova (projektová příprava, podpora strategických investic obcí do modernizace veřejných prostranství v bytové zástavbě, regenerace brownfieldů, místních komunikací a cestovního ruchu, podpora výstavby bytů pro seniory).

Podpoříme a obnovíme programy určené na rozvoj technické infrastruktury, rekonstrukce panelových bytů, revitalizace sídlišť.

Podpoříme mladé rodiny státní zvýhodněnou půjčkou na akontaci při pořizování prvního bydlení a obnovíme bonus za každé narozené dítě. V návaznosti na zrychlení výstavby a aktuální výši úrokové sazby hypoték zajistíme státní podporu na úroky z hypotéky při pořízení prvního bytu pro mladé rodiny pečující o dítě do 6 let a pro klíčové profese.

Připravíme úpravu legislativy družstevního bydlení pro zefektivnění jejího fungování, zavedeme státní garance pro družstva pro usnadnění výstavby a vytvoříme investiční pobídky a daňové úlevy pro dlouhodobé investory do dostupného nájemního a družstevního bydlení. Modernizujeme právní úpravu pro zefektivnění činnosti a fungování společenství vlastníků jednotek.

Podpoříme výstavbu kolejí pro studenty prostřednictvím modelů postavených na spolupráci privátního sektoru, státu, univerzit a měst.

Rozšíříme PPP projekty na bytovou výstavbu, kdy veřejná správa zajistí infrastrukturu pro výstavbu, bankovní sektor financování a developeři či stavební firmy výstavbu dostupných bytů.

Zrušíme nefunkční předpisy a normy a omezíme energetické normy a ekologické požadavky na výstavbu, které bez dostatečného efektu zdražují výstavbu.

Připravíme systém zvýhodněných daňových odpisů na výstavbu služebních a firemních bytů pro zaměstnance.

Zrevidujeme zákon o podpoře bydlení, aby odpovídal reálným potřebám měst a obcí při zajištění dostupného nájemního bydlení.

Regionální rozvoj a EU fondy

Dokončíme přípravu na čerpání fondů pro období 2028+ tak, aby byla podporována témata, která budou odrážet skutečné potřeby nejen státu, ale i regionů, měst a obcí.

Budeme v rámci EU prosazovat zpřehlednění a redukci množství nástrojů poskytujících podporu v území a zjednodušení podmínek čerpání evropských fondů v tomto období. Budeme usilovat o navazující finanční podporu pro regiony v transformaci. Budeme klást důraz na dočerpání prostředků z programového období 2021–2027.

Budeme v rámci kohezní politiky podporovat hospodářsky a sociálně ohrožená území České republiky, aby nedocházelo k dalšímu prohlubování regionálních rozdílů, a to s využitím evropských a doplňkově i národních zdrojů.

Připravíme zákon dlouhodobě podporující skutečnou transformaci uhelných regionů včetně zajištění adekvátních finančních prostředků. Podpoříme iniciativu Regiony příležitostí včetně pravidelné aktualizace a naplňování opatření v tzv. To-do-listu.

Připravíme novou a kvalitní Strategii regionálního rozvoje a Koncepci rozvoje venkova (KRV) pro období 2028+ pro zajištění strategického řízení regionálního rozvoje a rozvoje venkova ze strany Ministerstva pro místní rozvoj.

Cestovní ruch

Budeme podporovat rozvoj cestovního ruchu a kvalitní propagaci Česka jako turistické destinace, včetně podpory tradičních výrobků.

Posílíme pozici České republiky jako atraktivní, bezpečné a otevřené destinace, která nabízí vysokou kvalitu služeb, kulturní i přírodní bohatství a jedinečné zážitky pro návštěvníky z celého světa.

Zvláštní pozornost bude věnována přilákání turistů s vyšším potenciálem útrat, zejména z ekonomicky rostoucích regionů, jejichž návštěvy přispívají k udržitelnému rozvoji regionů, k posílení lokální ekonomiky a k růstu životní úrovně obyvatel.

Budeme podporovat cestovní ruch bez ideologických předsudků a jednostranných prohlášení, která by mohla narušit hospodářské či turistické vztahy České republiky se zahraničními partnery.

16. SPORT, PREVENCE A ZDRAVÍ

Pravidelný pohyb v každodenním životě je jedním z nejúčinnějších a zároveň nejdostupnějších nástrojů pro podporu zdraví, prevence nemocí a posílení psychické i fyzické odolnosti. Význam pohybové aktivity však zdaleka nekončí u individuálního prospěchu. Stále častěji je vnímána jako strategický faktor ovlivňující i oblasti, jako jsou ekonomika, obranyschopnost, vzdělávání, sociální soudržnost nebo životní prostředí. Chceme, aby sport a pohybové aktivity byly skutečně dostupné všem občanům bez ohledu na věk, zdravotní stav či finanční možnosti. Zaměříme se na rozšiřování dostupnosti sportovních aktivit, modernizaci sportovní infrastruktury a podporu zdravého životního stylu jako přirozené součásti života. Naším cílem je zvýšit pohybovou a zdravotní gramotnost populace, omezit výskyt civilizačních onemocnění a vytvořit prostředí, které povede k celkově zdravější společnosti. Podpora pohybových aktivit musí být chápána jako meziresortní priorita, zasahující do oblasti zdravotnictví, školství, práce a sociálních věcí, obrany, životního prostředí, zemědělství a regionálního rozvoje.

Sport jako nástroj prevence a zdravotní priority

Česká republika dnes patří mezi evropské státy s nejvyšším podílem obyvatel s nadměrnou tělesnou hmotností. Podle aktuálních statistik má více než 60 % dospělých Čechů nadváhu nebo obezitu. Zvláštní pozornost zasluhuje postupný nárůst dětské obezity. Skokový nárůst byl zaznamenán zejména během pandemických lockdownů a dnes více než čtvrtina dětí v ČR má nadváhu či obezitu.

Podporou pravidelného pohybu a sportovních aktivit chceme snížit nemocnost populace, přispět k redukování výskytu civilizačních onemocnění, zlepšit kvalitu i produktivitu života, a především prodloužit věk dožití ve zdraví. Sportovní a pohybové aktivity se stanou běžnou součástí života občanů České republiky v prostředí, kde žijí, vzdělávají se, pracují i tráví volný čas.

Posílíme spolupráci se zdravotními pojišťovnami a firmami, které se zapojují do podpory zdraví zaměstnanců, včetně systému motivačních bonusů.

Podpora pohybu a zdravého životního stylu

Zlepšíme dostupnost veřejných sportovišť a vytvoříme síť nízkoprahových hřišť, která umožní pravidelný pohyb všem – i těm, kteří nejsou organizováni ve sportovních klubech nebo mají omezené finanční možnosti.

Budeme podporovat rozvoj rekreačního sportu pro širokou veřejnost.

Rozšíříme pohybové programy pro seniory a podpoříme speciální pohybové terapie pro hendikepované občany.

Zaměříme se na vzdělávací a osvětové kampaně propagující pohybové aktivity jako nedílnou součást primární prevence i léčby civilizačních onemocnění.

Samostatným tématem bude pozitivní a nenahraditelná role pohybových aktivit v oblasti duševního zdraví.

Děti a mládež

Pohyb musí být přirozenou součástí školního života.

Zlepšíme podmínky a prestiž pedagogů tělesné výchovy i sportovních trenérů, aby se stali respektovanou součástí vzdělávacího systému.

Přehodnotíme systém hodnocení tělesné výchovy tak, aby se stal motivačním i pro děti, které pravidelně nesportují.

Vytvoříme podmínky pro rozvoj sportovních tříd a sportovních škol.

Zavedeme dotační program pro rozvoj školních sportovních klubů, které budou pořádat mimoškolní aktivity, soutěže a tréninky pro všechny věkové skupiny.

Podpoříme pravidelný pohyb již od mateřských škol, a to skrze kvalifikované trenéry a projekty „Trenéři do školek“ a „Trenéři do škol“. Zkvalitníme výuku tělesné výchovy zapojením resortních sportovních center a vysokých škol do programu doškolování učitelů mateřských, základních a středních škol.

Vrcholový a výkonnostní sport, reprezentace

Podpoříme inovace, výzkum a vývoj ve vrcholovém sportu, stejně jako systematické programy rozvoje sportovních talentů. Vytvoříme jednotný koncepční rámec pro vzdělávání a kariérní rozvoj trenérů a zajistíme propojení sportovní a vzdělávací dráhy talentovaných sportovců. Součástí bude definice právního postavení vrcholových sportovců a reprezentantů České republiky.

Zvláštním příspěvkem finančně podpoříme bývalé úspěšné olympioniky pobírající starobní nebo invalidní důchod a zároveň podpoříme jejich zapojení do vzdělávacích a sportovních aktivit ve školách.

Moderní sportovní infrastruktura

Většina sportovišť v České republice je zastaralá, jejich průměrné stáří přesahuje 50 let. Výrazně navýšíme investice do obnovy a výstavby sportovních zařízení s důrazem na multifunkční a bezbariérové prostory přístupné všem občanům a na rozvoj školské multifunkční sportovní infrastruktury. Cílem je zajistit moderní, kvalitní a bezpečné prostředí pro sport a pohyb ve všech regionech a všech věkových skupinách.

Změna legislativy

Přijmeme Národní strategii koncepce sportu a pohybových aktivit pro období 2026–2030, která stanoví pevný rámec pro rozvoj a podporu sportu a pohybu v České republice.

Provedeme revizi činnosti Národní sportovní agentury s cílem definovat další směřování této instituce s důrazem na zajištění spravedlivého, koncepčního a zejména maximálně transparentního financování sportu.

Připravíme nový komplexní zákon o sportu, který vytvoří potřebný rámec pro vnímání podpory sportu z veřejných rozpočtů jakožto veřejné služby a který umožní řešit relevantní problematiku koncentrovaně a efektivně z jednoho místa. Cílem je zajistit, aby zákon o sportu a související národní legislativní úprava odpovídaly nejen potřebám sportovního prostředí, ale také dalším subjektům, které ovlivňují podmínky pro život občanů, a to bez ohledu na věk, fyzickou a duševní kondici, úroveň vzdělání i socioekonomický status.

Legislativa bude v souladu s mezinárodními standardy a umožní dlouhodobý a udržitelný rozvoj sportu a pohybových aktivit v České republice.

Vytvoříme jednotnou informační evidenci sportovišť, sportovních klubů, sportovců, trenérů a rozhodčích.

Budeme aktivně prosazovat zájmy České republiky v oblasti sportu a prevence i na evropské úrovni.

Vícezdrojové financování sportu

Zajistíme podmínky pro systémové financování sportu. Vymezíme odpovědnost státu, samospráv, sportovních organizací i dalších partnerů a určíme jejich vzájemnou spolupráci napříč celým systémem.

Navýšíme výdaje na sport a pohybové aktivity, zejména v oblasti investic a sportu pro děti, mládež a širokou veřejnost.

Nastavíme transparentní systém financování sportovní infrastruktury. Peníze půjdou tam, kde jsou skutečné potřeby občanů a sportovních svazů, a za využití modelu spolufinancování z rozpočtů krajů, měst a obcí. Současně podpoříme spolupráci s komerční sférou.

Prevence civilizačních onemocnění

Zaměříme se na systematickou primární prevenci civilizačních onemocnění, která dnes představují jednu z hlavních hrozob pro zdraví populace i ekonomickou stabilitu zdravotního a sociálního systému. Podpoříme zdravý životní styl prostřednictvím dostupného pohybu, výživového vzdělávání a programů zaměřených na změnu návyků už od dětského věku.

Ve spolupráci se školami, zaměstnavateli a zdravotními pojišťovnami vytvoříme jednotný rámec preventivních opatření, který povede ke snížení výskytu obezity, diabetu, kardiovaskulárních onemocnění a dalších chorob spojených se sedavým způsobem života. Prevence musí být přirozenou součástí každodenního života – ne formální kampaní, ale konkrétní pomocí lidem k dlouhodobě zdravějšímu životu.

Naším cílem je také omezit vznik závislostí ještě před jejich rozvojem – tedy dříve, než přerostou do zdravotního či sociálního problému. Konkrétními legislativními opatřeními a rozvojem vzdělávacích a osvětových programů se zaměříme na prevenci užívání alkoholu, tabákových výrobků, drog, hazardu i digitálních závislostí.

Pohybové aktivity efektivně zařadíme také do léčebných terapií pacientů s civilizačními onemocněními, kde změna životního stylu v oblastech výživy, dostatku pohybové aktivity, spánku a dalších faktorů, jako je absence kouření a dalších závislostí, přináší nejen významné zlepšení kvality života pacientů, ale také rozsáhlé úspory ve zdravotnictví a sociálních službách.

Zdravá výživa

Zdravé potraviny nesmí být luxusem, ale běžnou součástí každodenního života. Podpoříme jasné a férové značení potravin, stejně tak zdravé stravování ve školách, nemocnicích i v provozovnách veřejného stravování. Zdravá výživa musí být přirozenou součástí prevence a podpory celkového zdraví společnosti.

Rízení a evaluace politiky podpory sportu a pohybových aktivit

Zavedeme systém pravidelného hodnocení dopadů investic do sportu a prevence na zdravotní stav občanů a ekonomiku České republiky.

Na základě dat a analytických podkladů budeme aktualizovat Strategii rozvoje sportu a pohybových aktivit a propojíme ji s Národním zdravotním informačním systémem.

Chceme, aby Česká republika byla do roku 2030 aktivní zemí, kde se zdravý pohyb, prevence a zdravý životní styl stávají přirozenou součástí života každého občana.

17. VĚDA, VÝZKUM A INOVACE

Po čtyřech letech stagnace a snižování výdajů na vědu se výzkum, vývoj a inovace stanou opět základem hospodářského růstu a rozvoje země. Navážeme na Inovační strategii ČR 2019–30 a propojíme akademickou, výzkumnou a podnikatelskou sféru s cílem dostat Česko mezi inovační lídry. Chceme vytvořit podmínky, které umožní českým vědcům i výzkumným institucím dosáhnout špičkových výsledků a přitáhnout talenty z domova i ze zahraničí. Budeme modernizovat systém hodnocení výzkumu a vytvářet tlak na vyšší kvalitu vysokých škol, aby se nejlepší české univerzity konečně dostaly ve vybraných oblastech mezi špičkové evropské školy. Zároveň vytvoříme motivační prostředí pro byznys, a to jak ve smyslu investic do výzkumu a inovací, tak ve vytváření společných projektů s výzkumnými organizacemi a univerzitami.

Zvýšení kvality výzkumu

Hlavním cílem nebude kvantita výzkumu, ale jeho kvalita. Tomu bude přizpůsoben systém hodnocení i financování vědy. Špičkoví výzkumníci se musí soustředit na badatelskou práci, nikoli na administrativu a shánění grantů. Velká pozornost bude věnována mezinárodní spolupráci, ke které vytvoříme motivační nástroje s cílem přilákat studenty, doktorandy i zkušené vědecké pracovníky ze zahraničí.

Na úrovni univerzit podpoříme rozvoj inovativních studijních programů, které odpovídají současným i budoucím potřebám pracovního trhu nebo požadavkům veřejné sféry. Na úrovni Akademie věd ČR posílíme vznik mezinárodních vědeckých týmů a spolupráci se špičkovými pracovišti v zahraničí.

Motivace podnikatelů k výdajům na výzkum

Zatraktivníme daňové odpočty na výzkum a vývoj. Zvýšíme právní jistotu jejich uznatelnosti, například ve spolupráci s Technologickou agenturou ČR (TA ČR). Zároveň prodloužíme dobu, po kterou bude možné odpočet uplatnit, aby lépe odpovídalo dlouhodobé povaze high-tech projektů. Vytvoříme také motivační programy pro společné projekty s univerzitami a pracovišti Akademie věd ČR.

Férové financování a hodnocení výzkumu

Významně navýšíme výdaje na vědu, výzkum a inovace, protože právě ony představují klíčový motor hospodářského růstu a konkurenční schopnosti země.

Současně se provede revize systému hodnocení výzkumu M2017+ tak, aby zohlednila potřeby jak akademických a vědeckých organizací, tak výzkumu navázaného na průmyslový sektor. Vytvoříme spravedlivé prostředí pro vyhodnocování projektů podpořených veřejnými prostředky, eliminujeme často netransparentní postupy hodnocení výzkumných záměrů. Poměr institucionálního a účelového financování musí být motivační a předvídatelný.

Podpora talentů

Česká věda musí být atraktivní nejen pro domácí talenty, ale také pro mladé výzkumníky ze zahraničí. Usnadníme příchod doktorandů, postdoktorandů a mladých vědců odstraněním administrativních bariér, zrychleným uznáním jejich kvalifikace a vytvořením motivujících podmínek pro práci v českých výzkumných institucích.

Efektivní řízení a strategický rozvoj

Posílíme pozici Rady vlády pro vědu, výzkum a inovace, která bude opět pod přímým vedením předsedy vlády nebo jím určeného vicepremiéra. Funkci ministra pro vědu zrušíme.

Aktualizujeme strategii The Czech Republic: The Country for the Future a definujeme prioritní oblasti vědy a výzkumu.

18. DIGITALIZACE

Naší vizí je moderní, bezpečné a digitálně vyspělé Česko. Digitalizace není cíl sám o sobě, ale nástroj, jak lidem a firmám zjednodušit život, zrychlit služby státu a odstranit zbytečnou byrokraci. Stát má být přívětivý, předvídatelný a „neviditelný“ – agendy se mají vyřizovat rychle, on-line a s minimem kroků, přičemž zůstane zachována dostupná alternativa pro ty, kdo digitální nástroje nevyužívají.

Principy a řízení digitalizace

Nastavíme jasné kompetence, odpovědnosti. Nastavíme standardy napříč veřejnou správou a odstraníme duplicitu a zbytečné výdaje.

Debyrokratizace

Zavedeme a důsledně naplníme princip „jednou a dost“ – co stát jednou má, nevyžaduje znova. Digitalizace nebude papírovou byrokraci nahrazovat elektronikou, ale ruší ji. Dokončíme implementaci práva na digitální služby tak, aby většinu životních situací bylo možné vyřídit plně on-line.

Data a architektura státu

Stát budeme řídit na základě dat. Vytvoříme propojený datový ekosystém s povinnými otevřenými rozhraními a katalogem služeb a dat. Zavedeme jednotná pravidla pro sdílení údajů mezi orgány veřejné moci a nastavíme silnou správu dat. Občan má mít kontrolu nad svými daty, stát je bude bezpečně využívat k proaktivnímu a automatizovanému poskytování služeb. Opřeme se o Propojený datový fond jako páteř integrovaných agend.

Posílíme odpovědnost a pravomoci Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, aby zajišťoval preventivní ověřování bezpečnosti všech státních digitálních systémů před jejich nasazením i po aktualizacích a vykonával nad nimi trvalý bezpečnostní dohled.

Jednotná digitální brána a uživatelská zkušenosť

Zpřístupníme státní služby přes jednotné a srozumitelné rozhraní (web i mobil), se sdíleným přihlášením, průvodci životními situacemi a maximální mírou automatizace. Snížíme počet kroků a formulářů, služby budou inkluzivní a dostupné pro všechny generace. Vždy zachováme možnost asistované nebo nedigitální obsluhy.

Umělá inteligence a automatizace

Z Česka uděláme aktivního tvůrce evropské digitální politiky v oblasti AI, nikoli pasivního příjemce regulací.

Nastavíme bezpečné a etické využití AI ve státní správě – od interních asistentů pro úředníky přes automatizaci rutinních úkonů až po chytré proaktivní služby.

Podpoříme výzkum, vývoj a aplikace AI v průmyslu i veřejném sektoru.

Otevřený stát a partnerství

Budeme otevírat data, rozhraní a infrastrukturu pro inovace, startupy, univerzity i firmy. Data shromažďovaná za peníze daňových poplatníků dáme ve strojově čitelné a anonymizované podobě k dispozici také samotným občanům v rozsahu, který nenaruší soukromí a neohrozí strategické zájmy státu.

Zavedeme transparentní rámec spolupráce veřejného a soukromého sektoru a budeme důsledně bránit vendor lock-inu.

Financování a veřejné zakázky v IT

Zvýšíme schopnost státu kvalitně definovat požadavky, měřit užitek a řídit portfolio IT projektů. Provedeme audit státních IT organizací a odstraníme nesystémové duplicitu. Nákupy postavíme na standardech, otevřené soutěži, transparentnosti a celkových nákladech vlastnictví.

Snížíme závislost na nekvalitních dodavatelích.

Lidé, dovednosti a kultura změny

Zlepšíme podmínky pro odborníky na IT a kybernetickou bezpečnost ve službách státu, rozšíříme nábor, vzdělávání a kariérní rozvoj. Digitalizace má úředníkům pomáhat – uvolnit ruce od administrativy a posílit jejich rozhodovací roli. Podpoříme rozvoj digitálních dovedností napříč státní správou.

Měření přínosů a odpovědnost za výsledky

Stanovíme jasné cíle a ukazatele kvality pro digitální služby (rychlosť, spokojenosť, podíl plně on-line vyřízených životních situací, úspora času a nákladů, kybernetická zralosť). Každá změna musí prokazatelně snižovat zátěž občanů a firem a zvyšovat efektivitu státu. Odpovědnost za výsledky bude jednoznačně přiřazena.